

ВЕСТНИКЪТ на Реформацията

Година LXXXVII

Брой 2/2012

Слово на издателите

Жак Дюкан, професор в адвентния теологичен университет "Ендрюс", веднъж, когато разучавал с младежи книгата Еклисияст, им задал въпрос: "Ако съм един вълшебник и мога да изпълня вашите желания, и ви попитам: Какво искате да ви дам – щастие или мъдрост? – Какво бихте избрали?" Отговорът бил: "Разбира се, че щастие. Кой го е грижа за мъдростта? В крайна сметка мъдростта прави хората нещастни."

Щастие! – съкровена, чаровна дума! Едва ли има сърце, в което да не трепти копнеж по него. При настъпването на нова година, при раждане на човек, по случай празници, юбилеи, паметни събития, сватба – по протежение на целия живот от раждането до смъртта си пожелаваме един на друг щастие. Всички искаме да бъдем щастливи. Но как?

Кажи ми щастието къде е –
дали то тук или пък там живее,
дали е в някоя далечина,
на тази или на оназ звезда.

Хората тръгват по различни пътища и начини да търсят желаното щастие. Търсят го в парите, в брака, в удоволствията, в себеореализацията, във високото обществено положение и т. н. Облазяват тези, които са постигнали такъв статус и ги считат за щастливи. Но дали е така?

Ето какво казва за себе си известната американска кинозвезда Мерлин Моро: "Имам пари, красота, прелест и популярност. Би трябвало да бъда най-щастливата жена в света. Не съм щастлива." Не много след това младата Моро сложила край на живота си.

Шерън Стоун, съвременна артистка – звезда притежава красота плюс интелигентност. Тя е с най-висок коефициент на интелигентност (IQ) сред жените в Холивуд. Но се оказва, че рядкото съчетание на красота и интелект не се явява гаранция за щастие. Обкръжението ѝ е пълно с млади поклонници. Ето какво свидетелства тя за себе си: "Личният ми живот прилича на пустиня. Аз съм цвете в тази пустиня."

Наполеон е казал: "Онези, които търсят щастие в суетата и развлеченията, приличат

на хора, предпочитащи светлината на свещта пред сиянието на слънцето."

Когато почина дъщерята на милиардера Онасис, пресата писа за нея като я нарече "най-богатата и най-нещастната жена".

Тодор Живков дълго време заемаше в нашата страна най-високия пост, имаше власт, популярност, обикаляше по света, участваше в банкети, упражняваше любимото си хоби – лова, почиваше в резиденции и пр. Очаква се да е бил щастлив. Разследващият журналист Христо Христов, автор на издадената през 2009 г. "Биография на Живков" описва Тодор Живков като изключително самотен човек:

"Както сам казва: "Аз бях много самотен. Може би най-самотният човек на света. Около мен имаше само охраната на УБО, дори и с другарите от ЦК аз, незнайно защо, не поддържах връзка."

В копнежа си по щастие хората са си измисляли най-различни поверия: че четирилистната детелина носи щастие, заковават на вратите си подкова с вярата, че тя носи щастие. Германците имат поговорка: "Die Scheren bringen Glueck" – Счупените парчета носят щастие. Носят се амулети, връзват се мартеници за здраве и щастие, макар че между снопчето конци и здравето, респективно съдбата на човека няма никаква връзка и зависимост. Здравата логика отстъпва пред обичая. Желанието е по-силно от трезвия разсъдък. Е, нали всички правят така!

Веднъж студентите на Айнщайн, виждайки го да забива над вратата на лабораторията подкова, го попитали: "Професоре, нали казвате, че не вярвате на суеверия?!" "Да, но казват, че тя носи щастие даже на онези, които не вярват в нея" – отговорил Айнщайн.

Къде може да се намери онова щастие, което да е достъпно както за богатия, така и за бедния, както за младия, така и за стария, да ни придружава при всичките превратности на живота? На това са посветени конкретно няколко статии в този брой на списанието. Всъщност косвено всичките материали, които помещаваме, имат крайната цел – нашето щастие. Бъдете щастливи!

ВЕСТИТЕЛ на Реформацията

2/2012

2 Слово на издателите

4 Щастието

6 Бедният богат цар

9 Щастието и Библията

12 Защо тръни и бодили?

14 Неподкупният съдия

Дом и семейство

16 Как да съхраним семейството
след сватбата

19 *Здраве*
Микроелементи

22 Мъдри като мравката

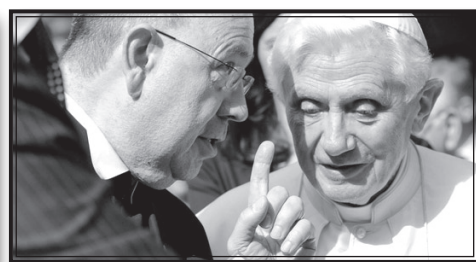
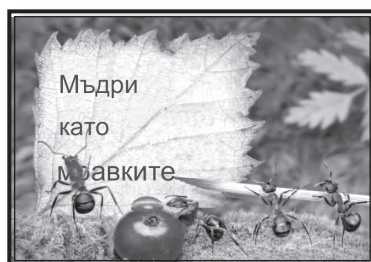
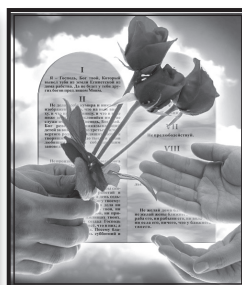
25 Епизод от историята на
Реформацията

24 Разбирането

27 Предвестници

28 Калейдоскоп

31 В космоса летяха
Бога не видяха?

ВЕСТИТЕЛ на Реформацията

орган на църквата
АДВЕНТИСТИ ОТ СЕДМИЯ ДЕН РЕФОРМАТОРСКО ДВИЖЕНИЕ

ул. Св. св. Кирил и Методий №74 1202 гр. София
За кореспонденция: 1000 гр. София Пош. кутия 1202
e-mail: sdarm@abv.bg www.sdarm-bg.org

Излиза 4 пъти годишно

Редактор: Й. Кънев
В списанието се публикуват статии с библейско-религиозно,
нравствено-поучително и здравно съдържание и религиозна
информация.

ISBN 1312 - 1219

Щастието

В края на краищата всеки човек иска само едно: да бъде щастлив в живота. Но как да намери човек своето щастие? Дали то е резултат от силата на волята, кураж и целеустременост, според мотото: Всеки сам изковава щастието си – или се крие нещо повече зад това?

Един американец чул, че в Германия вместо "Имах щастието" може да се каже и "имах свиня". Той бил поканен на бал, когато домакинят попитал: "Танцувахте ли вече с дъщеря ми?" "Не – отговорил американецът. – Не съм имал още тази свиня (Всъщност искаш да каже: Не съм имал още това щастие).

Вече забелязахте: не се прави разлика между имам щастие и живея щастливо. Щастие има този, който например печели от лотария или при играта "Не се сърди човече" зарът му постоянно пада на шестлица. Тъкмо той "има свиня". Човек понякога има, понякога няма щастие. Една вечер с добри прия-

тели и възбуждащи разговори, това по-скоро бих нарекъл преживяване на щастие. И третото е – да бъдеш щастлив. Това трайно чувство, да се живее в щастие, чувството, че просто ми върви добре.

Грешки при търсенето на щастие

При търсене на щастие впрочем трябва да избягваме всичко, което не допринася за щастие. Как можем сами да направим себе си щастливи? Най-разпространената грешка е заблудението, че парите или имуществото ще направят щастлив. Най-доброто доказателство за това са хора, които са спечелели от лотария или от тото. На мнозина животът им се е изнизал между пръстите. Доказано е: чувството за щастие от милионите от лотарията се задържа средно половин година и след това отново спада – често дори по-ниско отколкото преди огромната печалба. Американците имат крилатата

фразата: "Парите не правят щастлив. Но те ни позволяват по относително приятен начин да бъдем нещастни."

Има и втора голяма грешка, която можем да направим по пътя към щастието, а именно да се сравняваме с други хора. Често ние не се ориентираме по онези, които имат малко, но по заможните, предполагаемо богати хора. "Щастието е като костюм по мярка. Нещастни са най-често онези, които искат да носят костюма, който е по мярката на друг." (Карл Бйом). Доста често и обещанията на рекламната индустрия стават съдба – който се подвежда по това, никога не ще стане щастлив.

Щастието зависи от моето мислене

Знаете ли принципа Робинзон Крузо? Когато Робинзон Крузо бил оставен на неговия остров, един трик спасил живота му. Той взел молив и хартия, които взел от потъва-

щия кораб и направил два списъка. Над единия написал "Лошо", а над другия "Добро". Лошо било: Аз съм на един самотен остров, без надежда да бъда спасен някога. Добро: Аз съм още жив, а не съм се удавил, както всичките ми другари. Лошо: Нямам никакви дрехи, които да ме пазят от студ. Добро: Живея в една гореща зона, където не бих могъл да нося никакви дрехи, дори ако имах такива и т. н. И след това решил да зачеркне от паметта си негативните, непроменяеми неща и да се концентрира върху положителните.

Дали принципът Робинзон Крузо е един метод на самоизмама? Винаги той е бил животоспасяващ. И той показва много ясно, че щастието не е само въпрос на късмет, но се повлиява от това как възприемаме нещата, които преживяваме и как мислим върху това. Следователно дали сме щастливи или не зависи от това не какво имаме или как ни върви, но как мислим за това, как го възприемаме. Щастието е въпрос на перспектива. И ако се огледате, ще установите, че щастието цъфти особено в градината на доволството и непретенциозността. Повечето щастливи хора живеят съгласно "Happy Planet Index" в Коста Рика, в Централна Америка, която не принадлежи непременно към икономически най-силните държави. Германия заема 51 място в по отношение на щастливи жители от 143 страни, САЩ са дори на 114-то място.

Следователно "външното щастие" изглежда не е гаранция за един доволен живот. Една млада жена, започвайки 30 години разказва: "Впрочем трябваше да бъда най-щастливият човек. Късмет със съпруг, две здрави деца, дом, професия и следователно осигурено препитание, приятели..., външно ми върви най-добре. Но щастието вътре в мен, това търся още." Гьотингенският изследовател на мозъка Гералд Хютер казва: "Много хора не стават щастливи, защото нямат достатъчно проблеми." Съгласно изследването на мозъка щастието се състои където в мозъка едно разпространяло се безпокойство и възбуждение се трансформира в спокойствие и хармония. Това ще рече: "Преодолените проблеми правят щастлив." Естествено не трябва

поради това изкуствено да си създаваме проблеми, но установено е, че външното благополучие не е предпоставка за един щастлив живот. Може би много повече са трудностите, които някой преодолява, и това вътрешно му създава задоволство.

Един водещ изследовател на щастието интервюирал 100,000 души, при чиито случаи са се чувствали щастливи и той е дефинирал пет големи области, които играят решаваща роля за личното чувство на щастие:

1. Религия и вяра Да бъдем с Бога и със себе си в хармония, това дава на един живот смисъл и защитеност. В църквата хората преживяват скъпоценни отношения и помощ в кризи. Следователно вярата е един от най-важните фактори за щастие.

2. Активност Щастливите хора приемат предизвикателствата, искат да се подобрят, искат да развият своите дарби и съзидателност. Спомнете си за Робинзон Крузо: той не се отдаде на пасивност, примерен със съдбата си, но остана действащият, който взема живота си в ръцете си. Пасивността, също и пред телевизора, възпрепятства чувството за щастие.

3. Отношението към хората Брачен партньор, семейство, както и приятели и познати са елементарно важни за нашето щастие. Запазването на тези отношения, изграждането и поддържането изисква известно усилие и постоянно се награждава с чувство на щастие.

4. Поставяне на цели и стремеж Дали строите къща или искате да помогнете на дете да получи добро образование, учите да плетете или чужд език, или поемате задача в някое общополезно дело... цели, които са постижими, спомагат за щастие. Тези цели трябва също съзнателно да ги формулираме и затвърдим писмено.

5. Да поддържаме тялото бодро Хора, които редовно спортуват, са по-щастливи от другите. Движението просветлява настроението. Това е взаимно свързано преди всичко с това, че при движение тялото отделя веществата серотонин и допамин, както и хормоните на щастието, така наречените ендорфини. Липсата на движение може

да бъде причина за лошо настроение.

И тъй, нека отбележим: Щастливите хора са често вярващи, активни, концентрирани към техните близки, имат цели и се движат. И обратно, който е ориентиран към Бога и хората, поставя си цели и се движи, върши съвсем сигурно за своето доволство и мир.

Какво разбира Исус под щастие?

Какво казва всъщност Исус по въпроса кои хора са щастливи? Въпросът с външното щастие при Него се придвижва още по-нататък в тайните причини. И с това възниква и място за хора, които трябва да живеят с осуетени мечти и провалени житейски планове. Исус започва планинската Си проповед, записана в евангелието на Матей 5 глава, с така наречените блаженства.

В нея Той нарича щастливи хората, които са нищи: "Блажени (блажен = много щастлив, честит - *Съвременен тълковен речник*) нищите, защото е тяхно небесното царство." Как може да бъде това? В Лутеровия превод се казва: "... които са духовно бедни." С това не се има предвид хора, на които им липсва коефициент на интелигентност (IQ), разум. С това Исус има предвид хора, които знаят, че стоят с празни ръце пред Бога, тъй като нямат нищо, което да представят. Реформаторът Мартин Лутер беше умна глава, но преди всичко едно съзнаваше винаги: Няма какво да представи или да донесе на Бога. Няма с какво да се препоръча пред Него. Този факт силно го измъчвал, докато забелязал, че не е лошо да нямаш нищо пред Бога. Ние можем да се явим пред Бога с празни ръце и да оставим Той да ги напълни с благодат и милосърдие. На смъртния одър последните думи на Лутер били: "Ние сме просяци, това е истина." Ние нямаме нищо, което можем да представим пред Бога. Такива хора Исус нарича щастливи.

По-нататък Исус похвалва хората, които живеят последователно. "Блажени кротките, защото те ще наследят земята." "Блажени, които гладуват и жадуват за правдата, защото те ще се наситят." Блажени милостивите..., "блажени чистите по сърце...", "блажени миротвор-

ците"... Да проявяваме милост, да създаваме мир, да се стремим към правдата и кротко да понасяме другите – може би това точно отговаря на резултатите от изследването на щастието: да се работи за отношенията, да имаме цели, да сме активни и да се движим. Да следваме Исус и да постъпваме като Него. Да срещаме хората като Него да се отнасяме един към друг както Него. Да не се концентрираме върху себе си, върху нашето щастие, но последователно да сме насочени към другите.

Исус нарича щастливи онези, които имат надежда. И това е всъщност причината, загдето Исус нарича Своите последователи щастливи. "Блажени нищите, защото е тяхно небесното царство." Ние сме просяци, това е вярно. Но когато следваме Исус, тогава бъдещето ни принадлежи – и то в Божия свят! "Блажени скърбящите, защото те ще се утешат." "Блажени чистите в сърце, защото те ще видят Бога." Християните живеят с надежда! Надеждата е перспектива, която прониква през хоризонта на живота, която прескача измеренията на времето и пространството. Надеждата включва повече, отколкото може да се очаква тук и сега.

Исус нарича щастливи хората, които имат надежда. Защото който има надежда, той не трябва на всяка цена да гони щастието. Той може да търпи несгоди или дори страдания. Който има надежда може да ги издържи, когато по видимост в живота е ошетен – защото знае, че собственото тепърва ще дойде. Който има надежда, той може дори да се откаже и мине без него, и въпреки това да бъде доволен. В това отношение може на някого щастието му да не цъфти, но в градината на страданието и на надеждата то ще бъде пожънато като зрял плод.

Може Бог да не ни даде винаги това, което си представяме, когато си пожелаваме един на друг щастие: любов, здраве, радост, благополучие и т. н. Но винаги Той ни дава Своята близост, Своята любов, Своята утеха, както и надежда и защитеност. И да живеем в това Библията нарича щастие.

Бедният богат цар

Имало веднъж един богат, могъщ цар. Страната му се простираше до хоризонта. Той можел да си изпълни всяко желание и въпреки това бил дълбоко нещастен. Как копнеел за радост и доволство! Каква му била ползата от всичкото му притежание! В сърцето си бил самотен и празен. Накрая изпаднал в дълбока депресия. Във връзка с това неговият министър го посъветвал: "Ваше величество, потърсете един радостен и доволен човек. И като го намерите, купете ризата му и я носете. Тогава ще сте отново здрав."

И така, владетелят изпратил един пратеник. Някъде той трябвало да намери все пак този щастлив човек. Тогава бедата му би имала край.

Много години пътувал пратеникът. Той търсил и търсил, но все напразно. Когато един ден яздел през една бедна област, чул че някой пее. Любопитен тръгнал в посока към гласа и открил един селянин, който орял нивата си. Изумен той се питал: "Как може този човек при този тежък труд да бъде така радостен?" Любопитен, той се обърнал към него: "Щастлив ли си?" Селянинът го погледнал сияещ и отговорил: "Никога в живота си не съм бил някой ден нещастен." Бързо царският пратеник му обяснил целта на своето пътуване и го помолил да му предостави ризата си. Сърдечно смеещ се, селянинът извикал: "Добри човече, аз изобщо нямам риза!"

Мнозина мислят както царя, че могат да купят щастието – само трябва да се молиш повече за това. И колкото по-богат е някой, толкова е по-готов да плати за това. Други също преследват щастието като плячка. Убедени са, че то е скрито някъде, само трябва да се надуши. Накрая и едните, и другите установяват: ръцете им са празни. Щастието е независимо от богатството, независимо е от професията от титла. То има съвсем друг извор. То може да дойде само отвътре, от сърцето, от душата на човека. Много повече от житейско чувство, то е съзнание за живота.

Двама ученика на Исус, Павел и Сила, са затворени. Знаят, че на следващия ден ще бъдат изведени пред съда, осъдени и вероятно убити. И въпреки това те пеят по-

сред нощ в затвора хвалебни песни. Всички затворници чуват това и се учудват: Как могат да пеят пред лицето на смъртта? Там лежат учениците на твърдите камъни, с вериги на ръцете и краката. Но в душата си, в сърцето си са свободни. Вярата в Исус им дава сила и широта, които никакви затворнически стени не могат да спрат. И от тази радост те ликуват.

"Блажени всички – каза Исус, – които са преследвани заради името Ми. Един ден те ще бъдат при Мене във вечността. Блажени всички, които са гонени заради правдата, защото е тяхно небесното царство." Блажен означава много щастлив, че душата пее, защото знае, че е скрита в Бога.

Щастието може само да бъде един подарък. То може да се получи само от Онзи, който го притежава достатъчно. Библията го нарича Княз на мира. Този мир обаче не може да се купи, нито да се плати за него. Той е безплатно. Той не е риза, която да се облече. Той идва отвътре. Изпълва сърцето, духа и ума. Свети на всички страни. Прави тъмното светло и помага да се понасят болки. Той променя човеците из основа и ги освобождава за един нов живот.

Този Княз на мира - Исус изпраща всеки ден вестители по целия свят – не за да търсят щастие, но за да го носят на хората и да им подаряват.

В кое е щастието

Един прочут със своите знания учител срещнал в преддверието на църквата беден старец, с окъсана дреха. "Добър ти ден, старче!" – казал учителят, приветствайки бедняка. Той отговорил: "Не помня да е имало ден, когато де не е бил добър за мен." Учителят продължил: "Желая ти щастие!" Бедникът казал и на това: "Никога не съм бил нещастен." "Нима ти си единственият щастливец между всички хора – в недоумение попитал учителят, – когато животът е пълен със скърби и лишения?" "Нещастен е този, който търси щастие. А на земята няма друго щастие, както това във всичко да се дове-

ряваме на Божията воля. Приятно и противно, горчиво и сладко в живота аз приемам от Бога всякога с любов и покорство и желая само това, което е угодно на Господа, и затова всичко се случва според моето желание.”

Който не търси щастие, ще го намери по-бързо от другите

Тези, които не търсят щастие, ще го намерят по-бързо от другите, защото тези, които търсят щастие, забравят, че най-верният начин да се сдобием със щастие за себе си – това е да го искаме за другите.

Три секрета на щастieto

В историята на избрания Божи народ имаше такъв период, когато Израил се отказа да служи на истинския Бог и започна да се покланя на Ваал, езическо божество, вярвайки, че той им изпраща роса, дъжд и всички блага. Господ апелираше към Израил чрез пророци, но народът не искаше да слуша. И тогава Бог изпрати пророк Илия при цар Ахав със страшната присъда: Отсега нататък нито капка дъжд няма да падне на земята. Предсказанието се изпълни, и тогава Ахав с царица Изавел намразиха Илия и започнаха да искат смъртта му. Три години Господ по чудесен начин защити и храни Илия, а след това го изпрати при Ахав с искането: царят, всичките пророци на Ваал и целият Израил да се срещнат с него на Кармил. Народът трябваше да се убеди сега и завинаги кой е истинският Бог.

Целта беше постигната, но царица Изавел, узнавайки за случилото се, се закле да убие Божия пророк. И Илия, забравяйки как Господ го запази преди, избяга за да спаси живота си. Накрая стигна до планината Хорив. “И там влезе в една пещера, където се засели. И ето Господното слово дойде към него, та му рече: “Какво правиш тук, Илия?” (3Царе 19:9) – така е написано в Свещеното Писание. Знаеше ли Господ защо Илия се оказа в тази мрачна пещера? Разбира се, че знаеше. Но същността на произнесената фраза се заключаваше в следното: “Как се оказа тук, Илия? Нали Моят план по отношение на тебе беше друг?”

Този въпрос Господ задава днес и на нас, тъй като Той иска да спаси всеки човек, предлагайки чрез голготската жертва спасение, мир, ра-

дост и душевен покой, живот в изобилие. Но вместо да приемат Божия дар, милиони хора се оказват в самата “в пещерата”. Как да потърсим този път, който да ни приведе при Божията съкровищница на щастие, мир и благословение?

Секретът на щастieto се крие в думите на Бог: “Какво правиш тук, Илия?” Този въпрос открива пред нас три условия, следвайки които всеки от нас може да бъде уверен, че ще стане най-щастливия човек на земята.

1. Да бъде такъв, какъвто Бог иска да ме вижда.

Бог не виждаше Илия беглец, Той виждаше в него пророк. И когато Илия носеше вестта на спасение на израилския народ, и когато изцели сина на вдовицата от Сарепта, успехът всякъде го съпътстваше, без оглед на безизходните, от човешка гледна точка, ситуации.

Но как да узная лично за мен къде иска да ме вижда Бог? Отговорът се намира в Свещеното Писание: “Господ.... дълготърпи, понеже не иска да погинат някои, но всички да дойдат до покаяние” (2Петр. 3:9). “Вие сте Ми приятели, ако вършите онова, което ви заповядвам.” (Йоан 15:14) Господ иска да ни види като Свои приятели, спасени от грехове, наследници на Неговото царство на славата. Той направи всичко, за да можем ние да се окажем заедно с Него в Неговите вечни обиталища и днес чака дали ще приемем ние Неговата покана: “Бог препоръчва Своята към нас любов в това, че когато още бяхме грешници, Христос умря за нас” (Римл. 5:8).

2. Да върша онази работа, която Бог ми е дал.

Животът на много хора е бил объркан само поради това, че през целия си живот са вършили не своята работа и са се опитвали да достигнат това, което не им е било дадено. В гоненето на мираж хората забравят за смисъла на този малък отрязък от вечността, който се нарича живот.

И така, в какво се заключава смисълът на живота? Свещеното Писание разглежда нашия живот като временен отрязък, даден ни, за да подготвим своя характер за вечността. Човекът в началото беше създаден по образ и подобие на Бога и с помощта на Христос ние сме призвани да се върнем към това загубено подобие. “Явявате се, че сте Христо-

во писмо, произлязло чрез нашето служение, написано не с мастило, но с Духа на живия Бог, не на плочи от камък, но на плочи от плът – на сърцето.” (2Кор. 3:3) Господ иска ние да бъдем своеобразни духовни писма, чрез които другите хора да могат да узнават за Божията истина и любов.

Докато Илия изпълняваше Божиите поръчения, успехът неизменно го съпътстваше. Но когато реши да започне да върши това, което той самият считаше за най-правилно, разочарование и скръб изпълниха душата му. И това правило, което неизменно ще се изпълнява в нашия живот, принася своите горчиви плодове. Ако се стремим да живеем в съответствие с Божията воля, молим Му се и искаме Неговата помощ и ръководство, то Господ ще ни помогне в преодоляването на житейските трудности и тогава и най-високата планина ще се окаже равнина.

3. Да бъде там, където Бог иска да ме вижда.

“Какво правиш тук, Илия?” – този въпрос звучи през вековете, обръщайки се към всеки от нас. Можем ли да кажем, че тук, където се намираме сега, ни е поставил Господ? За съжаление, в болшинството случаи отговорът на този въпрос ще бъде отрицателен. За потвърждение достатъчно е да погледнем към окръжаващия ни живот. Крадящ крадец, любовник с чужда жена, клеветник, предаващ по телефона сплетни, подчинен, дебнеш началника, изнудвач, вземащ рушвет, наркоман със спринцовка в ръка.

Да си представим какво би било, ако едновременно и внезапно направим снимка на всички тези хора, живеещи на земята. Колко малко кадри би имало, представляващи хора, преклонили се в молитва пред Бога, четящи Библията, помагачи на ближния.

Скъпи читателю, днес Господ задава на теб и мен въпроса: “Защо не си там, където Аз те изпратих, където Аз ще бъда с теб и където ще намериш щастие и благословение?” Ние често стенем поради това, че сме попаднали в задънена улица, страдаме поради тежките обстоятелства, но при това упорито не желаем да отидем там, където Бог иска да ни вижда.

И така, трите библейски секрета на щастieto са пред нас. Искаме ли да ги приемем, за да направим живота си наистина щастлив?

Божият закон носи щастие

Късна вечер... Вече е тъмно, връщам се у дома от гаража, където току що оставих колата. Жена ми нервно се обръща, спира се и ме пропуска отпред... Аз продължавам. Вие страхувате ли се късно вечерта да вървите по улицата? Пускате ли децата си сами на училище или ги съпровождате дотам и обратно? Колата ви има ли сигнална уредба? А вратата в квартирата ви желязна ли е? Мисля, че на болшинството подобни въпроси ще отговорите положително. А защо? Защото светът е пълен с беззакония – ще кажете вие – и ще бъдете прави.

Какво е това беззаконие? “Грехът е беззаконие” (1Йоан- 3:4). Беззаконие – това е живот пълен с грехове. Библията казва, че беззаконието е

особено признак на нашето последно време. За какъв закон говорим? Естествено, за Божия закон. Този закон е представен на страниците на Свещеното Писание в Изход 20 глава.

Много хора могат да назоват наизуст две или три заповеди от десетте. Не мързелувайте, отворете Библията и прочетете всичките десет.

Болшинството хора се отнасят към думата “закон” негативно. Веднага им идва на ум за съд и присъда... Или за някакви ограничения, които законът ни налага. И хората пренасят това отношение и към Бо-

жия закон. Но нека да разгледаме какво важно значение имат Десетте заповеди за нас. Затова ще прочетем какво казва Бог за тях в Библията.

“Но който вникне в съвършения закон на свободата и постоянноства, като не е забравлив слушател, но деятелен изпълнител, ще бъде блажен в това, което прави.” (Яков 1:25) Библията нарича Десетте заповеди “закон на свободата”. Не на ограниче-

БОЖИЯТ ЗАКОН

I

Да нямаш други богове освен Мене.

II

Не си прави кумир, или каквото и да било подобие на нещо, което е горе на небето, или което е на земята долу, или което е във водата под земята. Да не им се кланяш, нито да им служиш.

III

Не изговаряй напразно Името на Господа твоя Бог, защото Господ няма да счита безгрешен онзи, който изговаря напразно Името му.

IV

Помни съботния ден, за да го освещаваши. Шест дни да работиш и да вършиш всичките си дела; а на седмия ден, който е събота на Господа твоя Бог, да не вършиш никаква работа, ни ти, ни синът ти, ни дъщеря ти, ни слугата ти, ни слугинята ти, нито добитъкът ти, нито чужденецът, който е отвътре вратите ти. Защото в шест дин Господ направи небето и земята, морето и всичко, което има в тях, а на седмия ден си почива, затова Господ благослови съботния ден и го освети.

V

Почитай баща си и майка си, за да се продължат дните ти на земята, която ти дава Господ твоят Бог.

VI

Не убивай.

VII

Не прелюбодействай.

VIII

Не кради.

IX

Не свидетелствай лъжливо против ближния си.

X

Не пожелавай къщата на ближния си, не пожелавай жената на ближния си, нито слугата му, нито слугинята му, нито вола му, нито осела му, нито какво да е нещо, което е на ближния ти.

нието, а на свободата. Тоест човек, живеещ според този закон, ще бъде свободен! От какво? От греха! А не това ли желаем? За да не бъде грехът в нашия живот. За да не се страхувам да вървя по улицата. Да не се страхувам, че семейството ми ще се разпадне. Да не страхувам, че детето ми ще стане наркоман. Възможно ли е това? Ако човек съблюдава Божия закон, да! От такъв човек вие можете вече да не очаквате беззаконие. Не се страхувате, че ще ви открадне колата. Нашият свят се нуждае от това всеки човек да съблюдава Божия закон. Тогава ще стане съвършено друг. И железните врати, железните решетки по прозорци и балкони ще станат ненужни.

Божият закон ни огражда не само от външни беззакония, но и от тези, които се опитват да ни заробят нас лично. “Не убивай” – гласи шестата заповед. Това означава, че ако живееш в съответствие с нея, то не само няма да вдигнеш ръка срещу човек, но и няма да убиваш себе си, употребявайки вредни за здравето вещества. По този начин законът става преграда срещу болестите и техните последствия. Седмата заповед – “Не прелюбодействай” стои на стража за щастието на семейството. И така всяка заповед. Божието Слово казва, че ние не само можем да намерим свобода, но и да станем щастливи! Вие искате ли да станете щастливи? Значи нужно е да вникните в закона на свободата!

Виждали ли сте дом за престарели хора, където доживяват живота си изоставени старци? Виждали ли сте деца оставени от родителите си? Какво му е нужно на човек, за да бъде щастлив? Любов. Това е главната потребност и това, което не достига в този свят повече от всичко. Библията казва: “Поради умножаването на беззаконието любовта на мнозинството ще охладнее” (Матей 24:12). В оригинала тук стои гръцката дума “*agape*”, което означава безусловна, чиста, божествена любов – принцип. Колкото повече беззаконие, толкова повече разрушителен егоизъм. Това е характеристиката на нашето време. Колкото повече беззаконие, толкова по-малко любов. Защо? Защото Божият закон се основава на любовта. “Бог е любов” – пише апостол Йоан. И Неговият закон е закон на любовта. Вижте как формира Исус Христос Закона. “Исус му каза: “Да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичкия си ум.” Това е голямата и първа заповед. А втора, подобно на нея, е тази: “Да възлюбиш ближния си както себе си.” На тези две заповеди стоят целият закон и пророците.” (Мат. 22:37-40) Апостол Павел добавя: “Любовта е изпълнение на закона” (Римл. 13:10).

Когато открием сърцето си на Исус, когато Божията любов ни изпълни, живеенето по закона ще стане за нас реалност.

За какво още е нужен Божият

закон? Той ни показва нашия грях. И това е много важно – да видим истинското си състояние. Какво правите, когато видите в огледалото, че сте се изцапали? Отивате да се умиеете. Законът – това е огледалото. О, това е много важно – да видим своя грях! Понеже знаейки проблема, можем да го решим. Библията казва: “Защото заплатата на греха е смърт...” (Римл. 6:23).

Какво да направя, ако Божият закон ми е показал моя грях? Апостол Павел, говорейки, че грехът води към смърт, продължава: “... а Божият дар е вечен живот в Христос Исус, нашия Господ” (Римл. 6:23). Решението на проблема с греха е в Христос. Писано е: “Тя ще роди син, когото ще наречеш Исус; защото Той е, Който ще спаси людеите Си от греховете им” (Мат. 1:21). Ето чудната, добрата вест на Библията – Исус ни спасява от греховете, от беззаконията! Затова Той дойде на земята и умря на кръста. Той взе нашите грехове на Себе Си. Взел на Себе Си нашата смърт! А в замяна на това на хората, които с вяра приемат смъртта на Исус за тяхна, Той желае да подари Своята праведност. Ето как пише за това апостол Павел: “А от Него сте вие в Христос Исус, Който стана за нас мъдрост от Бога, и правда, и освещение, и изкупление” (1Кор. 1:30).

Искате ли тази праведност, тази чистота, това освещение да бъдат ваши?

Щастието и Библията

Кое прави човека действително щастлив? Върху този въпрос изследват от дълго време учени от целия свят. Техните резултати публикува сега Лео Боман в книгата “Щастие”. Интересно е, ако се сравнят резултатите с Библията.

Най-често даваният съвет от изследователите на щастието е относно отнасянето с ближния. “Търсете щастието не в самите вас, но в отношенията ви към другите”, препоръчва професорът по психология Кристофър Петерсън (Мичиган, САЩ), който се счита за един от основоположниците на “Позитивната психология”.

“Обичайте и уважавайте хората, които са важни за вас: вашите родители, учители, членовете на семейството, колегите и приятелите.” Съвсем подобно се казва в Послание към римляните 12:10: “Обичайте се един друг с братска любов, надпреварвайте се да си отдавате един на друг почит.”

Обичай ближния си

Върху зависимостта между себелюбието и любовта към ближния посочва испанският професор по психология Жозе Заккачнини (Мадрид): “За да бъдете щастливи, трябва да започ-

нете с това, да обичате “вашето истинско Аз”, вашия живот... От друга страна, ви съветвам да го търсите извън вас, защото днес се знае, че най-добрият път към щастието лежи в това да се посветите на хората около вас.

Познаващите Библията неминуюемо ще си спомнят съвета на Исус в Матей 22:39: “Обичай ближния си както себе си.” Как може това да функционира практически, показва типът щастие на южноафриканския професор по психология – Д. Щрюмпфер (Капшат): “Разчитайте на подкрепата на всички хора във вашата околност, старайте се активно за това

и вие също подкрепяйте другите.” Или както се казва в Посланието към галатяните 6:2: “Един другиму теготите си носете и така изпълнявайте Христовия закон.”

Щастие и пари

Повечето изследователи са единодушни относно значението на парите и богатството. Правят ли парите щастлив? “Колкото по-материалистични сме, толкова по-малко доволни сме от живота си?” – пише чешката изследова-

телка на здравето Хелена Хниликова (Прага). Върху тази взаимозависимост насочва вниманието старозаветната книга Еклисияст 5:10: “Който обича среброто, на сребро не ще се насити, нито на богатство онзи, който обича печалбата.” Хниликова дава затова следния съвет: “Изглежда като че ли, за да се достигне изобщо щастие и душевен покой, безусловно трябва да сте доволни с наличните житейски условия, без да надценявате техните материални страни.” Тази гледна точка се на-

мира отново в Новия завет: “Научих се да съм доволен в каквото състояние и да се намеря – пише апостол Павел. – Зная и в оскъдност, зная и в изобилие да живея... За всичко имам сила чрез Онзи, Който ме подкрепя.” (Фил. 4:11-13)

Парите само четири процента доставят щастие

Исландският психолог Дора Гуджрюн Гуджмунсдотир (Рейкявик) посочва, че значението на парите общо взето се надценява: “Те създават само четири процента щастие, а не седемдесет процента, както мислят някои хора.” Не парите, а партньорството, семейството и приятелите са най-добрият фактор за щастие.

Точно така вижда италианският професор по икономика, Леонардо Бекети (Рим). Според него великодушните хора са по-щастливи. Неговото заключение: “Щастие то на хората се повишава от това, ако допринасят за социалното благополучие на други, дори ако това намалява тяхното парично възнаграждение.” Апостол Павел го казва още по-накратко: “По-блажено е да даваш, отколкото да вземаш” (Деян. 20:35).

“Щастието може да се купи, ако...”

Една необикновена препоръка дава изследователят на щастието Кристофър Петерсон: “Щастието може да се купи – когато човек харчи парите си за друг.” Също и този съвет се намира в Библията, например в Евангелието на Лука 12:33, където Исус казва: “Продайте имота си и давайте милостиня; направете си кесии, които не овехтяват, неизчерпаемо съкровище на небесата, където крадец не се приближава и което молец не изяджа.”

Опасността на сравняването

Един от най-честите съвети на изследователите на щастието е: да не се сравняваме с другите.

Така пише колумбийският учен Едуардо Лора: "Върху повечето хора има едно много вредно действие, когато сравняват своето материално благополучие с други." В още по-драстични думи Библията облича опасностите на завистта: "Кроткото сърце е живот, а завистта разлага костите." (Пр. 14:30) "Задоволявайте се с това, което имате." (Евреи 13:5)

Щастлив може да направи вярата

Изследователите на щастието се занимават предимно със земни въпроси. Някои наистина сочат значението на вярата за щастието. Така норвежкия професор по психология Райдулф Г. Ватен (Лилехамер) пише: "Екзистенциалните фак-

тори като религия и религиозна активност са позитивно свързани с щастието: колкото по-силна е активността, толкова по-голямо е щастието." Исус Христос набляга върху това така: "Да възлюбиш Господа твоя Бог с цялото си сърце, с цялата си душа и с всичкия си ум. Това е голямата и първа заповед" (Матей 22:37-38).

Щастието

Как бързо премина дареното време -
безгрижни години на детски възторг
и как неусетно изправен пред мене
аз срещнах живота суров и жесток!

Пристъпих към него със пориви нежни,
поднесох му всичко - сърце и душа,
и своите скромни мечти и надежди,
и сложих в ръцете му своята съдба.

Тогава разтвори той порта голяма
и рече ми: „Гледай, това е светът!
Но влезеш ли тука, знай връщане няма“;
и чух как зад мене се щракна ключют.

Погледнах - море тук от хора разтла се,
смутен и учуден стъписах се аз;
в лицето ми някой ехидно изсмя се,
а друг наруга ме със яростен глас.

И ето внезапно съгледах в простора,
че птица летеше със златни криле,
че всичките тези тълпящи се хора
към нея протегнаха бяха ръце.

Във същия миг ме потокът завлече -
търчаха човеци - милиони безброй!
Към златната птица се всеки стремеше
в нозете си стъпкал и близък, и свой!

Към златната птица - ефирна надежда
за щастие земно стремях се и аз,
и тичах след нея, и падах, и ставах,
и пак продължавах ... да гоня мираж.

Защо бе животът създал тази драма?
- запитах се седнал край пътя сломен.
Защо ли във култ се издига измама;
не бях ли подведен от друг заблуден?

На тази арена на светска превара,
където победно ликува смъртта
и гдето се кърви проливат без мяра,
не бе ли единствен владетел грехът?

В такава размисъл на страх и тревога
повдигнах очи към небето смирен -
о, колко е слаб и нищожен без Бога
човекът - в суетния свят заслепен!

Когато на следната утрин зората
разтвори вратите на новия ден,
пробудих се с нови надежди в душата
и сякаш от нови мечти озарен!

И тръгнах тогава да диря живота;
из пътища разни години вървах,
догдето най-сетне съгледах Голгота
и тука - под кръста Господен, аз спях.

О, Боже, сърцето ми взеха с измама,
с измама ограби ми всичко светът
и нищо ми, Боже, за Теб не остана
чисто и свято в греховната плът!

Но днес аз сияя от щастие пълно,
намерил покой тук - при Твоите нозе,
прегърнал и Твоето Слово безсмъртно -
туй щастие никой не може ми взе!

Ал Кантарджиев

Защо

ТРЪНИ И БОДИЛИ

На всички скептични възражения, за да се оправдае невярването в един милостив, любящ, всезнаещ и всемогъщ Бог, Създател на небето и земята, е било подходящо отговорено от предишни атеисти. Тук искам да дискутирам само един от техните аргументи. Скептици и агностик-еволюционисти казват, че вярата в Бога среща един непреодолим проблем. Те обясняват:

“Който твърди, че всеки вид животни е специално проектиран, трябва да твърди, че е имало умишлено намерение от страна на Твореца, за произвеждането на тези резултати, или че е налице неспособност да ги

предотврати (...) От цялото животинско царство като цяло повече от половината видове са паразити. Така сме доведени до размисъл за безбройните случаи, при които причиненото страдание не носи компенсираща полза.” Роберт Андерсон, KCB, LL.D в защита: Оправдане на вярата, 40, 41

С други думи заявяват, че Бог или е възнамерявал да създаде бълхи и мухи, комари и въшки, плъхове и мишки, и много други напасти, или че Той е бил безсилен да попречи на тези злини. Така те казват, че не могат да вярват в един Бог, Който е несъвършен или в любов и милост, или в знание и сила. Безбожните, които се озадачават от тази привидна трудност, не вземат под съображение ученията на Божието Слово. Според Библията първоначалното творение е било съвършено. “И Бог видя всичко, което създаде; и ето, беше твърде добро.” (Битие 1:31) Нямаше напасти, никакви епидемии, никакви бедствия, които да измъчват човеци, животни или растителност. Но тъй като човешкият род взе страната на Сатана, отваряйки вратата за греха да влезе в света, цялата човешка раса и нейните потомци трябва да носят последиците от този погрешен избор. Ето защо има едно проклятие, почиващо върху тази планета. Бог каза на Адам: “Понеже си послушал гласа на жена си и си ял от дървото, за което ти заповядах, като казах: Да не ядеш от него, то проклета да бъде земята поради тебе. В скръб ще се прехранваш от нея през всичките дни на живота си. Тръни и бодили ще ти ражда и ти ще ядеш полската трева. С пот на лицето си ще ядеш хляб, докато се върнеш в земята, защото от нея си взет; понеже си пръст и в пръстта ще се върнеш.” (Бит. 3:17-19)

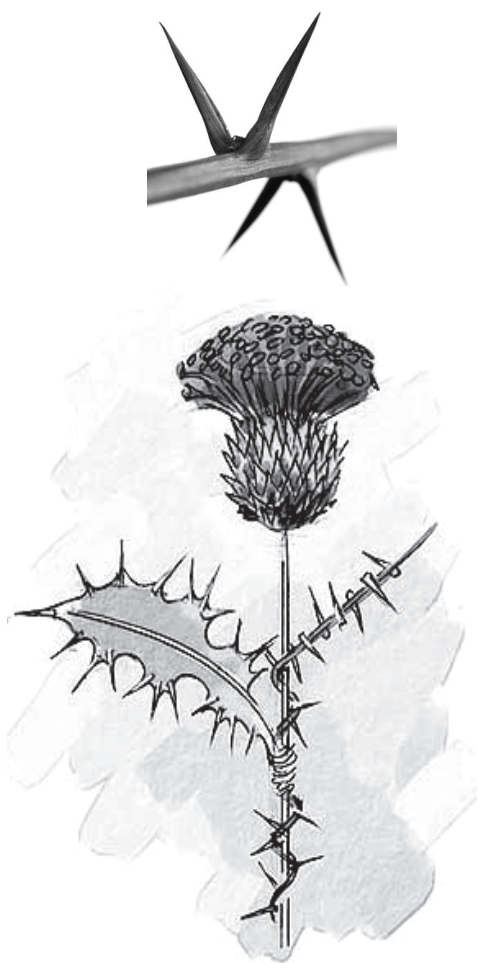
Проклятието, което първият човек нанесе на себе си с така много “тръни и бодили”, направи необходимо човешкият род да се бори за преживяване на земята. Човешката раса трябва да понася всякакви видове беди и страдания, докато “целият свят лежи в лукавия” (1Йоан. 5:19).

Апостол Павел писа относно този проблем: “Понеже знаем, че цялото създание съвкупно въздиша и се мъчи до сега. И не само то, но и ние, които имаме Духа в началък, и самите ние въздишаме в себе си и очакваме осинованието си, сиреч изкупването на нашето тяло” (Римл. 8:22,23).

Как Бог обяснява всичко това

Бог в Своята любов и милост страда с нас. Въпреки това Той не ще спре страданието, което мъже и жени си нанасят чрез грех. Той казва: “Всички се отклониха, заедно се развратиха. Няма кой да прави добро, няма нито един.” “Гроб отворен е гърлото им. С езиките си ласкаят.” “Аспидова отрова има под устните им.” “Техните уста са пълни с клевети и горест.” “Нозете им бързат да проливат кръв. Опустошение и разорение има в пътищата им; и те не знаят пътя на мира.” “Пред очите им няма страх от Бога.” (Римл. 3:12-18)

Какво щеше да се случи на човешката раса, ако пътят надолу, по който избраха да пътуват, е бил оставен широко отворен и добре павиран, без никакви препятствия? Не щеше ли потопът да е бил изпратен да ги унищожи много по-рано? Нямаше ли Содом и Гомор да са запечатали съдбата си много преди дните на Авраам? Нямаше ли светът да е узрял за унищожение преди много столетия?

Каква основа беше поставена в древните “градове на равнината”

В историята на Содом и Гомор можем да видим какво се случва, когато хора не са се борили с “тръни и бодили”. Жителите на тези градове не бяха се изправяли пред препятствия, трудности и безпокойства, които тормозят нашата генерация. Те живеяха един много лесен живот, без притеснения, страдания и несигурности, които бяха обезпокоявали останалите от жителите на света.

“Богати жетви покриваха полетата, а стада и черди – околните хълмове (...) Без много мислене или работа всяка житейска нужда можеше да бъде задоволена и цялата година изглеждаше като кръг от увеселения.

Царящото навсякъде изобилие пораждаше разточителство и гордост. Леност и богатства вкоравяваха сърцата им, никога не притискани от нужда или натоварвани със скръб. Богатството и безделието подхранваха любов към удоволствията и народът се беше отдал на чувствени наслади. “Ето – казва пророкът – какво беше беззаконието на сестра ти Содом, нейното и на дъщерите ѝ: гордост, пресищане с храна и безгрижно спокойствие (...) А сиромаша и немощия не подкрепяше. Те се и възгордяха и вършеха мерзости пред Мене. Затова, като видях това, махнах ги.” (Езек. 16:49:50).” ПП 95

Проклятието от спокойствие и прекалено свободно време

“Леност и богатства вкоравяваха сърцата, които никога не бяха притискани от нужда или натоварвани със скръб (...) За хората няма нищо по-желано от богатство и безгрижие (...) Безделието е най-голямото проклятие за човека, защото порокът и престъплението го следват по петите. То отслабва ума, деформира разума и покварява душата. Сатана дебне в засада, готов да унищожи непредпазливите, чиято леност му дава възможност да намери достъп в тях под някаква привлекателна маска. Той постига най-голям успех, когато идва при хората в техните часове на безделие.” ПП 95

Ако момчета и момичета се възпитават в леност, ако са задоволени като разглезени пудели; ако не са накарани да учат, работят и носят

отговорности от ранните им години, много от тях ще бъдат безполезни или повече от безполезни граждани. Те ще бъдат саможиви в училище, саможиви на работата, саможиви в брака, саможиви в църквата и саможиви в обществото. Ръцете им не ще служат за никакво добро – може би само за белезници. Ние всички искаме нашите деца и внуци да успяват в живота. Но могат ли те да имат успех в правилната насока по водещ нагоре път, ако не са възпитани да се борят с всичката мъдрост и сила, която могат да получат от божествения Помощник?

Бълхи, безпомощност и факти

Можем да намерим един поучителен отговор в експеримента, който е бил проведен в един университет. Учени искали да видят разликата в поведението на кучета, поставени при два различни стила на живот. В едната клетка пазели кучета с бълхи; в другата имали кучета без бълхи. Онези, които били без бълхи, действали като истински размирници. Другите, които били пълни с бълхи, нямали време за кучешка агресивност; те имали проблем, който ги занимавал, борейки се за оцеляване. И когато били намазани с лекарство, за да се убият бълхите, те използвали всеки кратък момент на отдиш, за да си починат, вместо да вият и се борят помежду си.

Моралната поука, дадена чрез този експеримент и чрез историята на човешкия род, е че хората трябва да бъдат заети през всичкото време, борейки се за оцеляване. Ако няма да ядем хляба си с пот на челото си и ако не е имало никакви “тръни и бодили” по пътя ни, за кратко време бихме станали много по-зле от допотопните хора, които станаха така грешни, че трябваше да бъдат унищожени.

Има и друга причина или цел за съществуването на “тръни и бодили” в нашия живот на земята. Докато трябва да страдаме, “понеже грехът влезе в света” (Римл. 5:12), карани сме да търсим отговор на един въпрос, който идва в ума на много човешки същества: Ще има ли някога време, когато проклятието на греха ще бъде премахнато от тази планета?

Въпросът от скептиците: Как можем да вярваме на един Бог, Който или е създал всичките напасти, или

е бил неспособен да им попречи?” – става незначителен в сравнение с Откровението на Йоан. Бог, Който може да бъде намерен от всяка личност, която не се страхува да приеме поканата – “И ще Ме потърсите, и ще Ме намерите, когато Ме потърсите с цялото си сърце” (Ерем.29:13) – има един план за този свят. И Той е открил своя план в Словото си, Библията. Това е с изключително значение.

Получаване всичко в перспектива

Честните християни, които знаят как да правят разлика между важно и незначителното не разместват ценностите. Един обикновен вярващ каза, че когато се изправи пред въпрос, на който той няма отговор, използва само частица от “здрав разум”. Как постъпва един кон, когато в коритото му е стоварена порция сено? Той не отказва да яде сено, понеже има или може да бъдат смесени с него и някакви неядливи неща. Той се храни щастливо и оставя настрана твърдите клечки. Защо трябва интелигентните човешки същества да се задават с някои “твърди клечки и да отхвърлят напълно изобилните доказателства? Доказателствата от откровенията на Бога показват, че тази планета ще бъде възстановена в нейното първоначално състояние. Проклятието, дошло чрез греха, ще бъде отстранено веднъж завинаги. Такъв е планът на Бога за този свят – да го направи нов. “Понеже, ето, създавам ново небе и нова земя; и предишните неща няма да се спомнят, нито ще дойдат на ум.” (Исаия 65:17)

Йоан от Откровението описва славата на това време, което ще дойде така скоро: “Ето, скинията на Бога е с човеците. Той ще обитава с тях. Те ще бъдат Негови люде и сам Бог, техен Бог ще бъде с тях. Той ще обърше всяка сълза от очите им, и смърт не ще има вече; нито ще има вече жалеене, нито плач, ни болка; първото премина. И Седящият на престола каза: “Ето, подновявам всичко.” (Откр. 21:3-5)

“Нищо проклето не ще има вече.” (Откр. 22:3)

“Блажени, които изпълняват Неговите заповеди, за да имат право да дойдат при дървото на живота.” (Откр. 22:14)

А. Балбах

Неподкупният съдия

Една жена тайно изнесла от магазина някаква вещ. Но от този момент някакво неприятно чувство не ѝ давало покой, докато не се върнала в магазина и не оставила взетата вещ на мястото ѝ. Върнала се вкъщи с чувство на облекчение.

Подобни примери могат да се приведат твърде много. Всеки човек е запознат със своя вътрешен глас, който го изобличава и гнети, ту го поощрява и радва. Това тънко вродено чувство се нарича съвест. Съвест – това е своего рода духовен инстинкт, който по-ясно различава доброто и злото, отколкото ума. Който се вслушва в гласа на съвестта, той не ще съжалява за своите постъпки.

Всички знаем от опит, че гласът на съвестта се изразява независимо от нашите желания и от убеждението на разсъдъка. Не можем да убедим себе си, че сме постъпили добре, ако съвестта ни изобличава в обратното. В земния живот хората са се научили на разни начини, за да заглушат в себе си гласа на съвестта: наркотици, работейки до изнемоляване, само за да не мислят за греховете си и не дават на съвестта време за изобличение.

При създаването на човека Бог вложи в него Своя образ и подобие (в духовен смисъл). Поради това съвестта може да се нарече Божи глас, нравственият закон, написан в сърцето на човека, независимо от неговата възраст, раса, възпитание и ниво на развитие.

Учените – антрополози, изучаващи обичаите и нравите на примитивните народи, свидетелстват, че досега не е намерен нито един, дори най-дивия народ, който макар в някаква степен да няма понятие за нравствения закон. Всички те знаят разликата между доброто и злото в рамките на своята култура.

Но не всички хора живеят според правилата на нравствения закон. Апостол Павел, в началото на своето послание към римляните, укорява евреите в това, че знаят Божия закон, но често го нарушават,

докато езичниците, “които нямат закон, по природа вършат това, което се изисква от закона... Те показват действието на закона написано на сърцето им, на което свидетелства и съвестта им, а помислите им или ги осъждат помежду си, или ги оправдават” (Римл. 2:14-15). Там също апостол Павел обяснява как този

закон на съвестта ту награждава, ту наказва човека. “Така всеки човек, който и да е бил той, юдеин или езичник, чувства безпокойство и скръб, когато върши зло или се предава на разврат, знаейки, че за тези постъпки ще го постигне Божието наказание (Римл. 1:32).

Необходимост от написване на закона възниква след грехопадението, когато човекът, заразен с греха, престана да слуша отчетливо гласа на своята съвест. Но всъщност както Писанието, така и вътрешният глас на съвестта казва едно и също: “Кое-то желаете да правят човеците на вас, така и вие правете на тях” (Матей 7:12). Съвестта съдържа в себе си вечния и непроменим Божи закон. Поради това нормални взаимоотношения между хората са възможни само тогава, когато хората следват указанията на своята съвест, или с други думи “живеят по съвест”.

Нито една книга не разкрива така точно всичките многообразни проявления на съвестта в човека, както Библията. В нея виждаме как лошите постъпки предизвикват у човека срам, страх, скръб, чувство за вина и дори отчаяние. Адам и Ева,

вкусвайки от забранения плод, почувстваха вината си и се опитаха да се скрият от Бога (Бит. 3:7-10). Каин, убивайки от завист брат си Авел, започна да се страхува, че може да го убие всеки, който го срещне (Бит. 4:14). Цар Саул, преследващ Давид, заплака от срам, когато узна, че Давид вместо да му отмъсти, пощади живота му (1Царе 26 гл.). Гордите книжници и фарисеи, довели при Христос уличена жена в прелюбодеяние, със срам започнаха да се разотиват, изобличени от съвестта, когато видяха собствените си грехове (Йоан 8 гл.).

Понякога изобличенията на съвестта стават толкова мъчителни, че човек предпочита да прекъсне живота си, за да се избави от тях. Най-ярък пример за подобно състояние виждаме в Юда, който се обеси, след като предаде Христос на юдейските първосвещеници (Мат. 27:5). Всички грешници, както вярващи, така и невярващи, чувстват отговорността за своите беззаконни постъпки. Така, според пророческите думи на Христос, грешниците преди края на света, виждайки приближаването на Божия съд, ще се молят земята да ги погълне и планините да ги скрият (Лука 23:30; Откр. 6:16).

Често хората, извършвайки един или друг грях, не слушат гласа на своята съвест. Но след това, идвайки на себе си, чувстват изобличението ѝ с удвоена сила. Братята на Йосиф без каквито и да е ургизения на съвестта го продадоха в робство. Но след няколко години, попадайки в беда, те си спомниха своя грях и се уплашиха, че е дошло време на разплата за това (Битие 42 гл.).

Цар Давид, увлечен в красотата на Витсавее, не мислеше за последствията от своя грях, докато не го изобличи пророк Натан (2Царе 12 гл.). Пламенният апостол Петър под давлението на страха се отрече от Христос три пъти; но чувайки пеенето на петела, спомни си предсказанието на Исус и плака горко (Мат. 26:75). Закхей – митарят, трогнат от любовта на Христос, спомни си обидите, които беше причинил на хората със

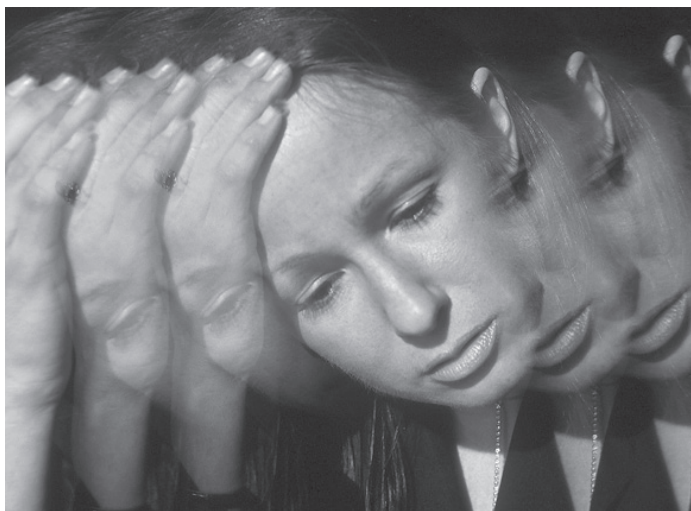
своята алчност и реши да ги възмезди четирикратно за всички щети (Лука 19:8).

Няма за грешника по-голяма радост и облекчение от това, като получи прощение на греховете и успокоение на съвестта. От друга страна, пренебрегването гласа на съвестта и греховните падения помрачават душата до такава степен и довеждат до такова състояние, че може безвъзвратно да затъне в злото. Апостол

Павел нарича това “отпадане от вярата” (1Тим. 1:19).

Свещеното Писание предупреждава всеки от нас: “Повече от всичко друго що пазиш, пази сърцето си, защото от него са изворите на живота” (Притчи 4:23). Нравствената чистота на човека е по-скъпа от земните блага.

Но какво ще стане с човек, който вече е омърсил своята съвест? Има ли за него надежда? Да, има, ако той действително иска да очисти душа-

та и живота си от греха. В това християнството има преимущество пред другите религии, защото Христос именно затова и дойде на земята, за да отдаде Себе Си в жертва за нашите грехове и престъпления. Всеки грешник може да получи Божието прощение и пълно очистване чрез покаяние и приемане Исус Христос за свой Спасител. Човек става ново създание и встъпва в нов живот с чисто сърце и искрено намерение да живее угоден на Бога живот.

“Блажени чистите по сърце, защото те ще видят Бога” (Мат. 5:8). Сега вече Бог ръководи мислите, думите и постъпките на духовно възродения човек, чиято съвест е станала чиста и толкова чувствителна, че и най-малкото отклонение от правдата, нечиста мисъл или необмислена дума му причинява болка, и той бърза да поправи грешката си. Нито една грешка, дори най-незначителната, не остава незабелязана. Така с помощта на Святия Дух, човек израства в благодатта. Той не само се усъвършенства духовно, но и съдейства за спасението на други хора.

И, разбира се, чистата съвест му дава радост и вътрешен мир. Хората с чиста съвест са спокойни, приветливи, доброжелателни, пожертвувателни. Още в този живот те носят в себе си частичка от небесното царство.

Епизоди от живота на бележити личности

Георг Мюлер бил досъ разпуснат. След обръщането си към Бога обаче започнал дейност, която продължила повече от петдесет години. Основал в Бристол (Англия) домове за сираци и безпризорни деца. Никога не назначил човек за връзки с обществеността. Никога не разказвал за нуждите си. Когато се нуждаел от пари,

храна или дрехи за сираците, не казал на никого, а просто отивал във “вътрешната си стаичка” и се молил. За целия си живот Мюлер получил милиони в резултата на отговори на свои молитви. Поддържал е 4000 сираци, чиито нужди и грижи е предоставял на Бога.

Веднъж пътувал с кораб в Атлантическия океан на път за Бристол. Паднала мъгла и капитанът, който по-късно разказва историята, стоял на поста си три денонощия и лично управлявал кораба с ми-

нималната възможна скорост. Мюлер се приближил до него и му казал: “Капитане, в събота трябва да съм в Бристол.” “Няма начин да пристигнем до събота – отговорил капитанът. – Не виждате ли мъглата?”

Тогава Мюлер заявил: “Очите ми виждат не мъглата, а живия Бог. Да слезем долу и да се помолим Господ да я разпръсне.”

Капитанът го последвал и двамата коленичили. Мюлер изрекъл съвсем простичка молитва, каквато и дете от неделното училище би могло да произнесе: “Скъпи Исусе, Ти знаеш за ангажимента, който си определил за мен в Бристол в събота. Затова Те моля да премахнеш мъглата. Амин.”

Капитанът се канел да измърмори някаква молитва, но Мюлер го спрял. “Първо, Вие не вярвате, че Бог може да го направи. Второ, аз вярвам, че Той вече го е направил. Ако се качите на мостика, ще откриете, че няма мъгла.”

Капитанът излязъл и открил, че мъглата наистина се разсеяла, точно както Мюлер бил казал. В събота били в Бристол.

Как да съхраним семейството след сватбата

Мътувах този почивен ден за сватбата на сестра ми. Пътят не е дълъг, но няколкото часа в пътуване ми дадоха възможност да се отпусна и помисля, да си спомня първите години от семейния живот с мъжа ми; да проанализирам грешките, които извърших по отношение на него и какво се промени след като аз самата се промених. Облягайки се назад на удобната облегалка на седалката и любувайки се на красотата на зимния пейзаж, на белоснежния, искрящ сняг, мислих за това, което бих искала да кажа на сестра ми пред това, когато тя встъпва на този маркар и сложен, но така прекрасен път, който може да даде много удивител-

ни и красиви впечатления – пътя на семейния живот.

Защо често става така, че след красивата сватба, след това - как всички се радват на младото семейство, поздравяват и пожелават на младоженеца и невестата семейно щастие, независимо от това, след няколко години те започват да се карат и да се обиждат взаимно?

Нищо не мога да кажа за мъжете, но от страна на жените тези недоволства възникват по три-четири основни причини. Колкото и странно да звучи, в първите години на семейния живот считах, че трябва "просто всичко сама да свърша, вместо да чакам мъжът ми да ми помогне". Ето и първата причина за кавга и обиждане.

Често мислех, че той разбира моите намеци и умее да чете ми-

слите ми, но нарочно не го прави – а, ето, и втората причина.

С възторг играех ролята "ама че добре сама решавам и върша всичко; така е по-добре, отколкото да моля и да чакам". Постепенно се затварях в недоволство и прямота – все пак с нежност и любов търпях обидите на мъжа ми.

И какво мислите, че станах от това щастлива? Мислите ли, че моите обиди и недоволства доведоха до това, че мъжът ми "изведнъж", в един прекрасен момент стана внимателен, грижлив и нежен? Започна да ме цени и уважава повече, не само да заработва пари, но и да помага въкъщи, при това да ми подарява цветя и да ми устройва романтични вечери? Съвсем не. Нямахме такова нещо. Колкото повече играех играта "аз сама, а от тебе нищо не искам",

колкото повече трупях обиди и разочарования, толкова по-нещастна ставах аз, толкова по-нещастно ставаше семейството ми и накрая мъжът ми. Тогава дори не се замислях над това как да съхраним семейството и как да изградя семейно щастие. Главното бяха моите обиди и мисли за това как искам да се отнася той към мен, да се вслушва в мнението ми и т.н., и т.н.

Колкото повече се гмурках в този водовъртеж на мисли на недоволство, негативност и критика, толкова повече раздразнение плисках върху мъжа ми. А как да съхраним семейството, да съхраним любовта и укрепя отношенията, щом като мъжът ми всяка вечер слуша

гневни тиради на тема

- Че не ме разбира;
- Нищо уж не прави;
- Аз самата най-хубавата и мога сама да се справя с всичко;
- Той съвсем лош и нищо не върши, не възприема желанията ми, и т.н.

Как мислите, кой след такива заявления ще иска да върши нещо и да подобри отношенията си? Ако човек постоянно не устройва всичко, което не са свършили окръжаващите, кой ще иска да общува дълго с подобен човек и ще се опита да промени нещо?

И само след това, като видях, че преди всичко самата аз бях толкова неуверена в себе си, че не мога да проявя любов и уважение към мъжа ми, да живея като таралеж, който от вътрешен страх е извадил бодлите си да не би случайно някой него да убоде. Второ, всичко поради понижена самооценка, не умея да приемам помощ и грижа от мъжа ми. И трето, с моето недоволство, критика и с това, че концентрирам мислите не на силните страни на моя партньор, а на слабите, сама разрушавам семейното си и лично щастие. Едва след това разбрах какъв забележителен мъж имам и че щастиято ми с него зависи само от самата мен. Едва след това, когато започнах да се замислям над това как да променя себе си и как да променя всичките тези погрешни убеждения, едва след това започнах да променям живота си. В това число и нашето семейство, с мъжа ми, коренно се измени.

Започнах да работя над самооценката, започнах да се уча да приемам тази грижа и внимание, които ми оказваше мъжа ми, започнах да изучавам мъжката психология, тяхното мислене и езика, който те разбират. Започнах по-добре да разговарям с мъжа ми за него и да слушам по-внимателно, а след това всичко, което мъжът ми разказваше за себе си, прилагам на практика в семейния живот. Например, ако кажеше, че просто не разбира намеренията, но разбира прямотата. Научих се да говоря за желанията си прямо. И ако знаете как облекчи това нашия семеен живот!

Или ако той кажеше, че мъжете нормално възприемат, когато жената ги постави на място и е по-добре, ако тя говори за това как не иска да

се обхожда той с нея и за това какво иска, то на първо място разбрах за себе си какво обръщение е приемливо и какво не. А след това постепенно започнах да споделям моите желания с мъжа си и т.н. и т.н.

Постепенно разбрах, че имам най-забележителния мъж. Но какво се случи, нали той си беше същият, както и преди? Значи аз самата се промених, измени се моето възприятие и това, което започнах да виждам в окръжаващия ме свят. Да, той, както всички хора, има своите силни и слаби страни. Да, той си остана все същият мъж, който не разбира женските намеци, който може мълчаливо да вземе решение и да действа по своему, който периодично си разхвърля вещите и "забравя" още куп необходими за живота неща. Но всичко това отиде на заден план, когато разбрах, че той просто е такъв, какъвто е, и ако прави нещо, всякога се старее да го прави от позицията да бъде по-добре за семейството ни. Когато имаме трудности, той мълчи, но мълчи не защото "нищо не го вълнува", а мълчи, защото обмисля проблема и как да се реши. Разбрах още, че той може и да забрави или да не възприеме някои незначителни неща, но винаги помни и прави това, което за мен понастоящем е важно и значимо. Стана така, че той не е и така "невнимателен", както мислех по-рано.

Преди всичко по-добре подробно да опиша горе изброените грешки с примери, правейки малко отстъпление. Съгласна съм с това, че за да стане семейството щастливо, необходимо е внимание и усилие от страна на двамата съпрузи – и мъжа, и жената. Но да започне да се променя мъжът и да се преобрази, често в началото е необходимо да се промени все пак самата жена. Необходимо е да се научи да приема мъжката любов и внимание, помощ и интерес към семейството. Защо да се научи? – питате вие. Затова защото мъжете често разбират помощта и вниманието не така, както ние жените.

Нека сега да разгледаме две основни грешки, които правят самите жени и които силно развалят отношенията в семейството.

Първа грешка: обикновено жената "знае" какъв трябва да бъде идеалният мъж и очаква от своя партньор действия съгласно нейни-

те представи и очаквания. Но обикновено в 99 от 100 случая тези представи и очаквания са свършено далеч от реалността. Ето, често момичетата четат романи за идеалния мъж, написани обикновено от жени, които самите не всякога са щастливи в брака и имат отдалечена представа за реалните мъже. Или са се нагледали на красиви приказки и мелодрами, в които превръщането на обикновен младеж в супер герой става за 10, максимум 20 минути. И ето, от мъжа те очакват плюс-минус такова поведение, като от книжните герои. Но такива мъже не съществуват. По-точно съществуват, но само в женското въображение. Да се излекува тази грешка е много лесно и бързо. Кажете си, че принцове не съществуват, и започнете да се учите да изграждате отношения с реалния човек, с такъв, какъвто е. Наистина ли той всичко върши зле? Наистина ли той съвсем "нищо не умее"? Все нещо може. Напишете в отделна тетрадка това, което той върши добре и което вече се получава при него сега, което в него ви се нрави и за което го уважавате.

И така, първата грешка, това е очакване от мъжа това, което той по принцип не може да ви даде, но което винаги очаквате от него. Например вие очаквате, че когато ви е "зле и сте в тревожно състояние" вашият партньор обезателно трябва да забележи това и да може да ви развлече, да ви успокои и каже: "Не го преживявай, аз ще реша всичко и у нас всичко ще бъде хубаво". Честно казано, разбира се, мъжът може и да ви успокои и развлече, но само след като получи от вас отчетливи и ясни инструкции. Например: "Скъпи, зле ми е, но сега не са ми нужни съвети какво да правя. Просто искам да ме прегърнеш, целунеш и кажеш, че всичко ще бъде добре." Или "Искам да излезем и се поразходим", или "Пие ми се сок, яде ми се портокали". И само след като дадете на мъжа си отчетливи и понятни за него инструкции, можете да се отпуснете и да приемете неговата загриженост и подкрепа.

Да уточня още веднъж, не мислете, че мъжът ви сам ще забележи и разбере, че ви е "зле" или че искате да излезете заедно да се поразходите, или че искате нещо. Дори не се надявайте, няма да разбере и да забележи, затова и не

трябва да очаквате, та след това да се обиждате на своя любим.

Сега, втора грешка – неумение да се приема това, което вече сега прави за вас партньорът. Например той е отишъл и е купил сок, но вместо портокали купил круши и още нещо вкусно. И какво в резултат чува и вижда мъжът ви? Вашите сълзи и недоволство на тема, че “вчера сте яли круши и че той вечно изпортва и не купува, което трябва и по-добре всичко сама да си свършите, а той нищо полезно не може да направи.”

Или сте искали да изгупа килима, или да почисти санитарната техника. Разбира се, че от първия път той обезателно няма да го направи така, както ви се иска на вас. Кога не е забелязал боклука, кога ще излее вода на пода и вие правите пред входа стъпка назад с новия чорапогашник. Но помислете, ако сега го разкритикувате на пух и прах, вместо да се порадвате, мислите ли че той още ще иска да ви помага?

Помислете за това как вие самите “умеете” да приемате грижата и любовта на партньора? Ако е така, както е описано по-горе, то мислите ли, че след такава ваша “радост” от неговото старание ще иска следващия път да ви помага и гали? Или ще ви подкрепя, когато ви е тъжно и ще ви повдига настроението? Мислите ли, че ако недоволно изкривите носа си и се разсърдите на мъжа си, от това на всички ще им бъде само по-добре? Е, тогава продължавайте в същия дух и не се чудете, че с такъв подход едва ли ще ви се удаде да съхраните семейството си щастливо, здраво и задружно.

Ако наистина искате да съхраните семейството след сватбата и да създадете семейно щастие, помислете сами, възможно е – така по-добре ще се радвате на своя мъж и на това, което той прави за вас. Радвайте се и приемайте всяка негова загриженост и знак на внимание.

А. Гай

Разкъсаната Библия

Чрез Библията получават благословение не само хиляди, но милиони хора. Много често една страничка или дори само един стих от Свещеното Писание е вече зърното, което донася стократен урожай.

В едно малко немско градче продавали на търг имуществото на един изпаднал в дългове човек. Сред нещата се намирала голяма Библия. Към нея никой не проявявал интерес. Но накрая все пак се появил човек, който я получил срещу няколко пфенига. Тъй като книгата не му била нужна, той решил да използва листата ѝ, за да си увива неща, когато му е нужно. Естествено той не знаел и дума за огромното значение, което има тази книга. Нали сам Бог е казал: “Словото ми, което излиза из устата Ми, няма да се върне при Мене празно (т.е. безрезултатно)” (Исаия 55:11).

В този град живеел човек, съвестта на когото постоянно го мъчела, тъй като бил виновен за смъртта на един човек. Не намирал покой нито денем нито нощем. Щом чуел думата “убиец”, струвало му се, че му я казват тази дума или крещят на него лично. Като че ли тази дума била постоянно пред очите му като написана с пламтящи букви.

Един ден той изпратил сина си да купи сапун. Детето се върнало със сапуна, завит в някаква хартия. Бащата разгънал пакетчето бавно и внезапно вниманието му било привлечено от текста, написан на листчето: “... а без проливане на кръв няма прошка” (Евреи 9:22). Отначало не можел да разбере. Безспорно искал да му се прости и затова желал да узнае, що за книга е това и какво пише по-нататък.

Отново изпратил сина си в магазина. Но този път на листа, с който била завита покупката било написано: “Кръвта на Исус, Неговия Син, ни очиства от всякакъв грях. Ако казваме, че нямаме грях, лъжем самите себе си и в нас няма никаква истина. Ако изповядваме греховете си, Той, бивайки верен и праведен, ще ни прости греховете и ще ни очисти от всяка неправда.” (1Йоан. 1:7-9)

Тези думи като че ли осветили с ярка светлина цялата му душа. От него като че ли паднал голям товар. “Има прошка, има очистиване!” зарадвал се човекът.

Да, сега той знаел, че ако признае вината си пред Бога, ще бъде очистен от греховете си чрез кръвта на Исус Христос.

Човекът, който е бил измъчван от съвестта си дълги години, постъпил така, както било написано на листчето. Така той намерил мир за сърцето си. Ето така, Божието Слово, макар и на скъсано листче, направило щастлив един човек.

Библия докарана от вълните на брега

През време на силна буря в морето, близо до испанския бряг, потънал немски кораб. След няколко дни вълните изхвърлили на брега отломки от кораба, вещи и дрехи на матросите. В джоба на един матроски костюм бил намерен Новия завет, на който било написано: “Маркус Ротман, Колвизе 12, Хамбург. Първи път четох по молба на сестра ми Лоте. Втори път четох от страх от Божия съд. Третия и следващите пъти четох от любов към моя Спасител – Исус Христос.”

Микроелементи

Микроелементите, макар и в нищожно малки количества, са безусловно необходими за нормалните функции на здравия организъм, поради което в този смисъл те са равностойни на макроелементите. Дълго време учените изхождаха от това, че микроелементите по-скоро случайно се задържат в човешкото тяло. Вече се знае повече за тях. Ако трябва да се охарактеризират микроелементите с едно изречение: "Малки, ама си ги бива." Това би описало добре тяхното естество.

Микроелементи са онези минерални вещества, чиято концентрация възлиза на по-малко от 0,1 процент от телесната маса и дневната нужда от тях е под 100 мг. Измерват се с много малки величини: в милиграми или дори микрограми.

Някои тъкани и органи в човешкия организъм имат избирателна способност към определени микроелементи: например кадмият се натрупва в бъбреците, цинкът и никелът в панкреаса и т. н. В ядрото на нервните клетки на главния мозък се намират в голямо количество микроелементи, някои от които са равномерно разпределени в мозъка, а други са концентрирани в различни негови дялове.

Наличието на микроелементи в организма и тяхната концентрация в определени органи и тъкани не са случайни, а са свързани с биологичната им роля в процеса на жизнената дейност на организма.

Жизненоважни микроелементи

От микроелемента желязо тялото се нуждае дневно от 10-15 милиграма, докато от ванадий са достатъчни 40 микрограма. Но между желязото и ванадия съществува и друга разлика: Има микроелементи, които са жизнено необходими, следователно са жизненоважни. Към тях принадлежи желязото, също и хром, флуор, йод, селен и още някои. При някои микроелементи, като ванадий, никел или бром учените още не са напълно сигурни дали човек фактически се нуждае от тях.

Но каква е ролята на микроеле-

ментит в тялото? Микроелементите се намират в много белтъчини. Те са важни съставки на ензимите или служат като катализатори. Ензимите управляват биохимичните процеси в тялото, като храносмилане и обмяна на веществата, или функциите на мускулите и нервите. За да може тялото да произведе хормони на щитовидната жлеза, нуждае се от йод. Здрави зъби са немислими без флуор. Желязото е необходимо също при образуването на кръв.

Микроелементи: как може да възникне липса

Доброто е, че за снабдяването на нашето тяло не трябва да се безпокоим. Който се храни балансирано, разнообразно и здравословно, снабдява тялото си с достатъчно количество. Това е нормалният начин. Йодът е едно голямо изключение. Трябва да се въвежда допълнително отвън – например чрез йодирана готварска сол.

Освен това определени житейски обстоятелства могат да доведат до недостиг на микроелементи. При едностранчиво хранене, при силно телесно и психическо натоварване или при бременност снабдяването може да влезе в застой.

Стресът до известна степен блокира действието на микроелемента цинк, тъй като тялото тогава отделя повече кортизон. Стресхормонът е противник на цинка.

Също при изпотяване на тялото или при диария микроелементи излизат преди да са могли да действат. Старите хора трябва също да внимават да приемат достатъчно

хранителни микроелементи. Защото макар че тялото не се нуждае вече от толкова много енергия, нуждата му от хранителни вещества и микроелементи не намалява.

Микроелементите желязо и мед

Медта играе важна роля при изграждането на съединителната тъкан, при функциите на централната нервна система и при образуването на кръв. Недостигът на мед намалява силата на имунната

защита. Денонощната потребност на организма е 2-7 мг. Съдържа се в кайсии, леща, овес, мак, ечемик, цвекло, пшеница, елда, просо, ръж, грах, дини, фасул, черно и червено френско грозде, бели гъби, дренки, трънки, ябълки, горски и градински ягоди къпини, боровинки, комунига, риган, цикория, шипки, стафиди, зеленolistни зеленчуци.

Желязото е не само важна съставна част на ензими, но и на хемоглобина. Хемоглобинът транспортира кислорода от белите дробове до органите. Желязото се грижи за това, че кислородът да може изобщи да се съедини с молекулите на хемоглобина. Липсата на желязо предизвиква бледност, вялост, безсилие, задъхване – също и по-голяма податливост на болести. Денонощната потребност от желязо е 51 мг. Доставчици на желязо са: черни боровинки, зелени плодове, яйчен жълтък, домати, спанак и зелени салати, зеле, репички, моркови, бели гъби, картофи, пшеница, ябълки, сливи, дюли, вишни, ягоди, череши, дини, фурми, карфиол, пъпеш, просо, ечемик, овес. Приемането на желязо се благоприятства от едновременно приемане на витамин С.

Микроелементите цинк, селен и флуор

Цинкът участва като градивен материал в ноктите, косата и кожата и е истински дарител на красота, участва като микроелемент също в процесите на обмяната на веществата и оплождането и активира над 200 ензимни реакции. Той ускорява до известна степен деленето на клетките и зарастването на раните. Той е истински имунен стимулатор, тъй като засилва функциите на тимусната жлеза. Съдържа се в граха, орехите, лешниците, бадемите, овесените ядки, семената и сиренето. И малката му липса може да повиши предразположени-

ето към инфекции. За да се поддържа хомеостазата му трябва да се приема ежедневно от него с храната 15-20 милиграма.

Селенът очисти тялото от отрови, тъй като може да се свързва с тежките метали, които приемаме с храната и е съществен за функцията на мускулите. Селенът е необхо-

дим за антиоксидантната защита, за функцията на щитовидната жлеза, оптималната имунна функция, репродуктивните функции, еластичността на тъканите, намаляване риска от туморни заболявания, за функционирането на мускулите, забавяне процесите на стареене. Най-голяма концентрация на съдържачи селен ензими се намира в щитовидната жлеза, където селенът като съставна част на ензим участва в обмяната на веществата. Селенът се съдържа в зеленчуците, в пълноценното (не обезмаслено) мляко, изварата, яйцата, лещата. Препоръчителна дневна доза 55 микрограма.

Флуорът укрепва костите, благоприятства образуването на костното вещество и нарастването на костите, укрепва зъбите и зъбния емайл и с това е ефикасно оръжие срещу кариеса. Съдържа се в минералната вода, черния чай, маслото, яйцата, фъстъците, просото, спанак и орехите. Не съществуват референтни стойности за дневен прием на флуор. Безопасната дневна доза за деца е 0.005 мг/кг.

Микроелементите йод, силиций и хром

Йодът се грижи за това, че нашата щитовидна жлеза да функционира правилно. Липсата му води до намалена функция на жлезата. Само с йод могат да се образуват хормоните на щитовидната жлеза триодхиронин и тироксин, които участват в много обменни процеси. Между другото хормоните повлияват растежа на органите и клетките и тяхното делене, на сърдечната дейност, храносмилането и активират обмяната на веществата.

Почвите в Европа са бедни на йод, затова се прибавя йод към солта за ядене. Богати на йод са морските храни, аспержите, чесънът,

морската сол, сусамовите семена и др. Препоръчителна дневна доза 150 микрограма.

Силиций е необходим за образуването на колаген за съединителната тъкан и костите. Създава хубава кожа, дебела коса и здрави нокти. Той засилва имунната система, поддържа костите здрави, кожата еластична и възпрепятства калцирането на кръвоносните съдове. Нужен е за абсорбцията на калция в по време на растежа в детска и юношеска възраст. Играе важна роля в поддържане еластичността на артериите, затова се използва в профилактиката на сърдечносъдовите заболявания. Силиций неутрализира действието на алуминия върху организма, използва се при профилактика на болестта на Алцхаймер и остеопорозата. Подтиква стареенето и стимулира имунната система. Нивото на силиций в организма намалява с остаряването, затова възрастните хора се нуждаят от по-високи дози. Преди всичко растителните и богати на баластни вещества продукти като просо, овес, пшеница или картофи са добри доставчици на силиций. Може да си набавите силиций също от кълнове от люцерна, кафяв ориз, чушки камби, зелени маслини, соя, пълнозърнести продукти и зеленolistни зеленчуци. Препоръчителна дневна доза 10-40 мг.

Микроелементът хром Заради участието му в метаболизма на глюкозата, хромът е наричан още глюкозо-толерантен фактор. Този незаменим минерал поддържа стабилни нива на глюкоза в кръвта и подобрява работата на инсулина. Той е необходим за производството на енергия в организма, жизненоважен е за синтеза на холестерола, белтъците и мазнините. Участва в изгарянето на мазнините в мускулатурата и предпазва от свободни радикали и оксидативен стрес. Съдържа се в гъби, стафиди, аспержи, орехи, бирена мая, кафяв ориз, семена, сирене, пълнозърнести храни, яйца, гъби, водорасли и др. Препоръчителна дневна доза: за мъже 30-35 мг, за жени: 20-25 мг. Да не се вземат дози по-големи от 200 мг на ден поради риск от интоксикация.

Правилно приготвяне на хранителните продукти

Едно разумно приготвяне от плодове и зеленчуци е базата за

снабдяване с хранителни вещества. Много важни хранителни вещества се намират в плодовете и зеленчуците директно под кората. Поради това: оставете кората, ако не е непременно необходимо премахването ѝ. Измивайте продуктите старателно под студена течаща вода. Но само кратко. Салатните листа не трябва дълго да плуват в салатната центрофуга, тъй като в противен случай може да изгубят хранителни вещества.

Също и при готвене се изгубват хранителни вещества. Особено щадящо е готвенето във фолио или тенджерата за задушаване на картофи и зеленчук, или готвенето на пара (яхния).

Прясно закупените плодове и зеленчуци съхранявайте най-добре на хладно и на тъмно. Консумирайте ги скоро, защото колкото по-дълго лагеруват, толкова по-голяма е загубата на ценни хранителни вещества. Директно след беритбата обработени зеленчуци за дълбоко замразяване е една идеална алтернатива и често дори са по-богати на хранителни вещества, отколкото дълго лагерувалите.

Съблюдавайте следното: от грижа да не се получи липса на микроелементи не трябва да се прилага метода "многого много помага". Хранителните добавки подкрепят тялото, когато нормалното снабдяване с жизнени вещества не е осигурено. Дали действително има нужда, ще каже лекарят. Кръводарителите имат по-голяма нужда от желязо.

Интересни факти за храненето

Раждайки се в 1483 г., Томас Парр доживял до 152 години. Това означава, че е видял 10 управници на трона на Англия, включително кралица Елизабет I.

В 1635 г. крал Чарлз извикал Парр в своя дворец, за да узнае как е достигнал до такава възраст. Парр отговорил, че е живял прост живот на фермер, хранейки се основно с картофи, плодове и овесена каша.

За съжаление, "Старият Парр" не привикнал да се храни с яденето от кралската трапеза. През нощта, веднага след великолепия обед, даден в негова чест, той почувствал силно неразположение и умрял. Крал Чарлз се чувствал виновен за това, че убил британски дълголетник. Той го погребал с особени почести в Уестминстерското абатство. Примерът на Томас Парр показва как е свързано храненето с продължителността на живота.

Бог е знаел за вредата от тлъстината. Той заповядал на Израил да избягва тлъстина: "Кажете на израилтяните: Да не ядете никаква тлъстина, нито от говедо, нито от овца, нито от коза" (Левит 7:23).

Стомахът започва своята работа, когато се намирате в предвкушане на приеманата храна, виждайки яденето на вашата маса. По-нататъшното смилане в стомашно-чревния тракт продължава от 2-9 часа. Знаете ли, че пренебрегването на сутрешното хранене е опасен навик? При едно изследване се установило, че отказвайки се от закуската, можем да съкратим живота си.

Много лекари си сходят в мнението, че вечер следва да се приема много лека храна (а дори и изобщо да се отказва от нея).

Орехите съдържат антиоксидант – витамин Е и фолиева киселина, която намалява нивото на хомоцистемия. Аргенинът, също съдържащ се в орехите, се явява предшественик на азотната киселина, която предотвратява образуването на тромби.

Обръщайки се към Библията, ние се срещаме с древния пророк Даниил. Бидейки юноша, той и трима негови другари, взети в плен, поискаха за себе си проста растителна храна и вода в замяна на царските ястия. В резултат той и другарите му се оказаха значително по-умни, отколкото останалите им връстници.

Свободният радикал – това е молекула, която взема електрони от други молекули. Така се нарушава стабилното състояние на пострадалата молекула. Тези реакции могат да повредят ДНК и да доведат до развитието на рак. Антиоксидантите, такива, като витамините А, С и Е, имат сила да преустановят този опасен процес.

Рейтинг на полезните продукти 2012 година

Американските диетолози съставиха списък на най-полезните продукти в 2012 година. Лидери при рейтинга на продуктите, по мнение на експертите, са доматите, които съдържат в себе си много антиоксиданти, а така също глюкоза и фруктоза, йод, натрий, манган, цинк и витамините А, В, В2, В6, К, РР, Е.

Второ място в списъка заема богатият на витамин С сладък пипер. На трето място са ягодиите, в които се съдържат много минерали.

Диетолозите отбелязват също полезните свойства на соевите зърна (четвърто място в рейтинга), които са способни да бъдат безмаслен и нискокалоричен заместител на орехите.

В списъка на най-полезните продукти на годината влиза така също полезното за микрофлората на стомаха натурално кисело мляко (пето място) и спанакът (шесто място), способни да се борят с раковите клетки.

В самия край на списъка се оказват такива продукти като зехтинът, явяващ се източник на мононаситени мазнини.

За поддържане на черния дроб, изпитващ в дни на празнични трапези повишено натоварване, специалистите по хранене съветват да се изяждат по две ябълки на ден. Освен това, съветват да се ядат оранжеви плодове – в частност моркови и тиква. Оранжевите и зелените плодове могат да се добавят във "възстановяващите" черния дроб супи.

Диетолозите съставиха също и списък на негативните продукти, които са способни да предизвикат депресия. В частност, склонност към униние на хората специалистите съветват да се съкратят в порциите количеството на кафето, сладкишите, червеното месо. Именно тези продукти оказват пагубно влияние върху нервната система и настроението.

Мъдри като мравките

В Библията, в книгата на Иов, е записано: „Попитай животните и те ще те научат“ (Иов 12:7). Мнозина могат да кажат: „Как е възможно да се говори с животните, които даже не разбират човешката реч; те действително нищо не могат да говорят.“ Да, и на какво да научат човека, например каквито и да е насекоми? Но който говори така, дълбоко се заблуждава. Нека да вземем такова малко живо същество като мравката. Има насекоми много по-големи от нея, а от нея могат да се поучат даже хората.

Като повечето насекоми мравките имат 6 крака. Всеки крак има три части. Мравките имат много здрави крайници и могат да тичат бързо. Ако човек може да тича толкова бързо, колкото мравката като се вземе размера и отношението към скоростта, човек би трябвало да може

да тича с около 60 километра в час в продължение на часове. Мравките могат да вдигат предмет с 20 пъти по-голяма тежест от тях. Мозъкът им е съставен от 250 000 мозъчни клетки, които са добре развити. За сравнение мравката ползва около 100% от мозъка си, а хората едва 3-8%. Ние имаме 10 милиона мозъчни клетки в главата ни. Колония от 40 000 мравки имат мозъчни клетки колкото един човек.

Средната продължителност на живота на мравката е от 45 до 60 дни. Те използват антените си не само за докосване, но и за обоняние. Мравките имат много силни челюсти и ако се сравнят със силата и размера на човешкото чене, то човек трябва да има уста с размерите на челюстта на акула и сила на захватване 1 тон.

Мравките имат две очи. Всяко е съставено от много малки други

очички. Този вид очи се нарича комбинирани.

Мравките имат два стомаха, един за храната и друг за друга храна, която ще се раздели с колонията. Като почти всички насекоми, те имат външен скелет. Мравките минават през няколко периода на растеж, първо е яйцето, след това ларвата, какавидата и накрая възрастната мравка. Латинското име на мравките е Hymenoptera Formicidae и има над 10 000 вида познати на учените по света. Всяка колония има поне 1 кралица. В повечето случаи са 2.

Работата на кралицата е да снася яйца, за които работничките мравки се грижат. Мравките работнички са стерилни, те търсят храна, грижат се за малките и защитават колонията от нежелани гости. Повечето мравки са много придирчиви по отношение на хигиената и някои

видове прекарват повече от половината време в почистване на себе си и посестримите си. Всички видове мравки са подредени насекоми. От излюпването си всяка мравка си знае мястото и задачите и никога не прави нещо, което е различно. Част от работните мравки имат работата да почистват постоянно дупката като изхвърлят боклука пред входа на дупката и след това го изнасят по-далеч. Всяка колония има своя уникална миризма и така неканени гости се разпознават лесно.

През нощта мравките работнички местят яйцата и ларвите на дълбоко, за да ги защитят от студа. Ако мравка намери изобилие от храна, оставя дияр от миризма, по която другите да се ориентират. Мравките войници са като отшелници, те рядко се завръщат при колонията. Носят своите ларви и яйца в нещо като тръба. Латинското име на Мравката Войн е (*Eciton Burchelli*). Този вид мравка може да има над 700 000 члена на колонията, като се има предвид, че броят винаги расте.

Мравките от вида *Temnothorax unifasciatus* напускат мравуняка, когато се разболеят, за да не заразят останалите мравки, са открили учени. Те напускат мравуняка, за да умрат в горда самота.

Подземното жилище на колония от мравки – мравуняка – често включва и надземна част, изградена от пръст, пясък, глина и други материали. Състои се от свързани помежду си и с повърхността с тесни тунели и поредица подземни камери. Отделни камери са предназначени за съхранение на храна, снасяне на яйца и отглеждане на ларвите.

Вгледайте се внимателно в някоя мравешка купчина. Стотици хиляди мравки сноват насам-натам с клончета, клечки. Ще кажете: Ех, глупави, вършат безполезна работа. О, не! Ето, те сушат своя строителен материал. Това, което е било в дълбочината на мравуняка, се изкарва за проветряване, а сухите клончета се замъкват вътре. Поради това в населения мравуняк никога няма плесен. Но ако има, мравките го оставят, така че целият се покрива с плесен и израстват гъби. Да, мравките са вещи строители. Погледнете как строят своя дом – във вид на купол. Това е за да може дъждът да се оттича и да не попада вътре. Ето, колко са умни! Мравунякът може да е изграден от всевъзможни матери-

али и на всевъзможни места. Той може да е изцяло под земята, както и в живи или умрели дървета. От десетилетия за биолозите е загадка как е възможно тези насекоми да са способни да изграждат такива симетрични постройки.

Ранна пролет, щом като се махне снега, някои мравки излизат на южната страна на мравуняка и се греят на слънце. Ох, какви безделници, защо през пролетта не работят? Да, наистина не, те са мъдри. Загривайки телцето си, те се спускат все на едно място и там остават. Сменят ги други мравки. По такъв начин помещението се нагрява до 25-30 градуса. Тук от подземната спалня се изкачва мравешката царица – майката, за да снесе яйца. Ето, вижда се каква грижа за бъдещето потомство. Не забравят и за здравето на своята майка. През цялата зима те я греят в самата среда на купчината, където се наброяват няколко хиляди мравки. Такива групи са няколко, всяка от които се намира в една от стаите на мравуняка. А за това какво братолюбие оказват обикновените мравки една на друга, просто няма думи. Тези, които спят в края, пропълзват по-близо до средата на купчината, а тяхното място заемат други, които са се прегрели в средата. Така мравките през цялата зима в сънен вид бавно си сменят местата. Ах, каква съгласуваност в действията! Но не само в това се проявява в тях любовта. Погледнете, бяга мравка с товар няколкократно по-тежък от нея. Насреща друга, погъделичква я със своите пипалца и ѝ пуска капка течност. С това та нахранва труженичката със сладък и полезен сок.

Както вече казахме в коремчето мравките имат два стомаха: обществен (за колонията) и личен. Изядената храна се преработва, превръща се в течност, постъпва в гушата. Там се и съхраняват хранителните вещества, с които се хранят една друга. Но не всички мравки могат да бягат за препитание, да и царицата-майка никога не се отдалечава от мравуняка. Но ако самата мравка огладнее, то клапанът, съединяващ двата стомаха, се отваря и храната от гушата преминава в личния стомах. Колко удивително Бог ги е сътворил: цялата кухня може да носи със себе си, и тя всякога е в стомахчетата ѝ.

За съществуването на мрав-

ката-фермер учените подозират отдавна, но чак сега са успели да проследят селскостопанските умения. В хода на проучването, което е продължило 15 години, екипът на учените е изследвал генетичен материал от 91 вида мравки, 65 от които са ангажирани в отглеждането на гъби и е установено как мравките са усвоили отглеждане на гъби.

Вид мравки, живеещи в Тексас, се оказват едновременно биотехнологози, агроинженери и селекционери. Биотехнологози – тъй като в тях работят биореактори с бактерии. Агроинженери – тъй като строят вертикални акведукти, градини на етажи и инкубатори. А успехът в селектирането се потвърждава от факта, че въпросните мравки са успели да адаптират нужните им гъби към студените тексаски зими.

При това, както е добре известно, гъбите са изключително придирчиви към най-малки колебания на температурата, влажността и хранителните вещества – което прави постижението на мравките още по-впечатляващо.

Мравките например предпочитат по-малката капка мед пред по-голямото количество, но по-малко хранителна захар. А ето че с препитанието има проблеми. Не в смисъл на това, че някъде недостига храна. А в смисъл с тези насекоми, които са много по-големи от мравките, но им служат за храна. Тях мравките ги хапят и пръскат с мравчена киселина, от която бъдещата жертва става вяла и не може да се съпротивлява. Червените мравки имат жили, което ползват за защита, обаче обикновените дървесни и черни мравки нямат такова приспособление за защита. Те се защитават с киселина, която пръскат към противника. Птиците ползват мравки и ги поставят в гнездата си, за да премахват паразити като пръскат киселината си.

Мравките са в състояние да формират „колективна памет“, свързана с враговете им, твърдят учени, цитирани от BBC.

Когато една мравка се бори с някой натрапник от друга колония, тя запазва миризмата, която врагът излъчва, а след това я предава на останалата част от колонията си.

Това позволява на всяка една мравка да запомни аромата и чрез разпознаването му да идентифицира посетителите, които са от други

колонии. За много видове мравки химикалите са от ключово значение за оцеляването на обществото

Насекомите могат да идентифицират натрапниците чрез „химическия подпис“, който покрива тялото на всеки член на отделните колонии.

Благодарение на това мравките могат да се спасят бързо от всеки, който се опита да нахлуе на тяхна територия и да ги безпокои.

До тези изводи стигнал екип от учени от Университета в Мелбърн, Австралия. Изследователите проучили мравките от вида *Oecophylla smaragdina*, който гради дома си в дърветата, а в един такъв мравуняк живеят до 500 000 работнички.

Екипът създава „тест за разпознаване“, чрез който установил, че мравките от едно гнездо могат по миризмата да разберат кой има идва „на гости“.

Ето ти малък, но храбър. Смелостта му не поражда интерес. А, кое?

Мравките се движат по случаен начин и при откриване на източник на храна се завръщат към гнездото на колонията си, като по целия обратен път полагат следи от вещество, наречено феромон, което служи за комуникация с останалите мравки. Ако други мравки се натъкнат на маршрута на първата мравка, те с голяма степен на вероятност престават да се движат по случаен начин, а поемат по оставената следа от феромон до източника на храна и в случай, че също открият храна, при връщането си полагат собствена следа от феромон върху вече съществуващата. По този начин количеството феромон се увеличава и маршрута до източника на храна става още по-привлекателен за следващите мравки.

Феромонът обаче има свойството да се изпарява с времето, което снижава способността му да привлича други мравки. Колкото повече време отнема на една мравка да премине разстоянието до източника на храната и обратно, толкова повече феромонът се изпарява. За сравнение, един по-кратък път между същите две крайни точки, бива извървян за по-кратко време и интензитетът на феромона остава по-висок. В контекста на алгоритъма на мравките, изветряването на феромона представлява предимство, тъй

като се избягва сходимостта на алгоритъма към решение, представляващо локален оптимум. Ако не съществуваше ефектът с изпарението, то пътищата избрани от първите „мравки“ биха имали тенденцията да са прекомерно привлекателни за всички следващи, което на свой ред би ограничило значително изследваната от „мравките“ област на решенията.

По този начин, когато една мравка открие добър (т.е. кратък) път от мравуняка си до някакъв източник на храна, с голяма вероятност и други мравки ще последват пътя ѝ и постепенно положителната обратна връзка ще доведе до това всички мравки да следват един и същ път.

Алгоритъмът за оптимизация

по метода на мравките (ant colony optimization, ACO) е вероятностен подход за решаване на изчислителни задачи, който може да бъде сведен до откриване на добри пътища през граф.

Основният такъв алгоритъм и неговите различни модификации образуват подмножество на класа алгоритми за метаевристична оптимизация. За първи път предложен от проф. Марко Дориго в докторската му дисертация от 1992 година оригиналният алгоритъм за оптимизация по метода на мравките е имал за цел да търси оптимален път в граф на базата на поведението на мравките, търсещи път между своята колония и даден източник на храна. От тогава до днес оригиналната идея на Дориго е многократно разширявана и модифицирана, за да решава по-широк клас от изчислителни задачи, и в резултат са се появили няколко нови проблема и подхода, базирани на различни други аспекти от поведението на мравките.

Много добър пример за приложението на алгоритъма на мравките е свързан с почти оптималните решения на задачата за търговския пътник. Целта е да се намери най-краткият маршрут за обхождане на множество от градове.

Мравките са толкова умни, че са в състояние да решават сложни математически задачи, твърдят австралийски учени, които години наред изучавали поведението на работливите насекоми.

Когато действат в екип, мравките винаги успяват да намерят най-лесните и бързи начини за излизане от лабиринти, в които човек би останал завинаги поради невъзможност да открие изхода. Учените наблюдавали колективното поведение на мравки, специално докарани за експеримента от Аржентина. Специалистите подложили на наблюдения мравки от различни краища на планетата. Аржентинските мравки били изсипани в малък лабиринт, който бил съ-

ставен от шестдесет и четири шестоъгълника. Начинът, по който може да се излезе от този сложен лабиринт, може да бъде открит от един на десет хиляди души. Мравките били оставени няколко часа да се разхождат из лабиринта, след което той бил затворен и бил оставен само един-единствен изход, до който

можело да се стигне много трудно. Групите мравки по някакъв начин успели да изчислят как да стигнат до този изход. При това те нито веднъж не стигнали до задънено пространство, а вървели сякаш по предварително начертана пътека.

Учените решили да затруднят още повече малките насекоми, като разместили шестоъгълниците и оставили на мравките само половин час, преди да затворят всички изходи освен един. Въпреки новосъздадените трудности мравките успели отново безпроблемно да открият изхода, като пак вървели точно по пътя, водещ към целта.

Според учените това е обичайно за мравките, които успяват да изградят логични и стройни системи на работа, когато става въпрос за строителство на мравуняк или търсене на храна. Учените смятат, че с помощта на алгоритмите, използвани от мравките, могат да бъдат решени различни задачи и най-вече тази как да бъдат избегнати задръстванията в мегаполисите.

Намерихме ли на какво да се научим от тази буболечка? Цар Соломон също говори в притчите: „Иди при мравката, о, ленивецо, размишлявай за постъпките ѝ и стани мъдър“ (Притчи 6:6)!

По заповед на събора в Констанца на 6 юли 1415 г. бива изгорен чешкият реформатор Ян Хус. Когато дървата били натрупани около него, готови да бъдат запалени, той казал на палача: “Сега вие ще изгорите една гъска (Хус, преведено на български означава гъска), но след един век ще се появи лебед, който вие не ще можете нито да опечете, нито да сварите.” Това се сбъднало в лицето на Мартин Лутер.

Хенри Иститорус, инквизитор, е казал следните бележити думи: “Целият свят вика и иска събор, но няма човешка сила, която би могла да реформира църквата чрез събор. Всевишният ще употреби други средства, каквито сега за нас са непонятни, макар и да са при самата ни врата, които са мощни да върнат на църквата предишната ѝ слава.” Това бележито пророчество, изказано от един инквизитор по времето на раждането на Лутер, е най-добрата апология на Реформацията.

Андрей Прол, управител на имуществото на августинците, ясно казва: “Откъде, прочее идва такава гъста тъмнина и такива ужасни предразсъдъци? О, братя! Християнството се нуждае от една смела и коренна реформация и на мен ми се струва, че тя идва (...) Годишите ми натегнаха, слабея, не съм учен, гъвкавост нямам, нито красноречие, каквито качества са необходими за подобен подвиг. Но Бог ще възправи свой герой, който по години, сила, таланти и ученост, гений и красноречие ще заеме видно място. Той ще повее реформацията; ще се възпротиви на заблуди и Бог ще му даде смелост да се бори със земните сили.”

Йоан Хилтон порица най-отявлението пороци на монашеския живот и разярените монаси го хвърлиха в тъмница и го третираха безсрамно. Францисканецът, забравящ болките и като пъшкал дълбоко, отговорил: “Спокойно понасям обидите ви заради Христос и Неговата любов, защото нищо не съм казал, което да засяга монашеството. Порицавам само най-отвратителните му пороци. Но – продължил той (съгласно твърдението на Меланхтон в неговата Аугсбургска изповед на вярата) – друг ще

се яви в година Господна 1516 г. Той ще ви разгони и вие не ще можете да устоите против него.”

През 1516 г. Лутер държал един публичен диспут на Фелдкирхен, в който поддържал известни учения на истината, който причинил голямо раздвижване сред романистите. Д. Обинъе казва: “Диспутът се състоя през 1516 г. Това беше първата атака срещу господството на софистите и срещу папството, както сам се изразява.” То продължава: “Този диспут направи голям шум. Той се счита като начало на Реформацията.” (кн. 1, гл. 9) Следната година обаче той публично влезе в ролята си като реформатор.

Фридрих Саксонски, наричан още Мъдрият, бил най-влиятелният курфюрст в германската империя по времето на Реформацията. Той сънувал сън и го разказал малко преди да бъде раздрусан светът от първия велик акт на Реформацията. Този сън е така картинен, че си заслужава да се разкаже. Ето го:

“Миналата нощ, като си легнах уморен и отпаднал духом, скоро заспах, след като си изказах молитвата и за около два и половина часа съм спал спокойно. След това се събудих и разни мисли ме налегнаха до полунощ... Пак съм заспал и сънувам, че Всемогъщият ми изпраща един монах, достоен син на апостол Павел. Придружен от всички светии, послушни на Божиите заповеди, да му засвидетелстват, а мен да уверят, че този монах не идва с никаква лъжовна цел, но че всичко, каквото ще предприеме този монах, е съгласно с Божията воля. Светиите ме помолиха да му се позволи да напише нещо на вратите на придворната църква във Витенберг, на което аз дадох съгласието си чрез моя секретар. След това монахът се махна от мен и започна да пише. Така големи бяха буквите на писаното, че аз чак от Швайниц, отдалечен на 25 км, можех да чета написаното. Писалката му беше толкова дълга, че краят ѝ опираше чак до Рим, където остро то на писалката прободо око на един лъв, който лежеше там в Рим и разклати триетажната папска тиара. Всичките кардинали и князе се зав-

текоха да закрепят тиарата. Аз извадих сабята си и така с насочена сабя се събудих, разтревожен и разярен срещу този монах, който не умее да владее писалката си. Успокоих се малко. Това беше просто сън. Отново съм полузаспал и пак съм затворил очи. Пак сън. Лъвът все така неспокоен от писалката започна да рикае с всичка сила, докато целият Рим и всички краища на святата империя се завтекоха да видят какво става. Папата ни се помоли да се опълчим срещу този монах и се обърна особено към мене, защото монахът живееше в пределите на моето владение. Пак се събудих. Повторих “Отче наш”, умолявах Бога да запази Негово светейшество, и пак съм заспал... Тогава ми се представиха на сън всичките тези князе на империята и заедно се запътихме към Рим, където един след друг се помъчихме да пречупим тази писалка. Но колкото усилия полагахме, толкова по-яка ставаше тази писалка. Тракаше и скърцаше, като да беше от желязо. Престанахме да я чупим, понеже беше безполезно. Тогава запитах монаха (защото се чувствах ту в Рим, ту във Витенберг) откъде има тази писалка и как е така яка. (По онова време са пишели с перо от гъска). “Тази писалка – отвърна монахът – е от една бохемска гъска (Хус) и е стара 100 години. Аз я имам оставена от един учител. Яка е толкова, защото никой не може да ѝ извади сърцевината отвътре; и самият аз се чудя.” Внезапно чувам един висок вик, вик от дългата писалка. За трети път се събуждам. Беше се съмнало.” (История на Реформацията, кн. 1, гл. IV)

Горецитираното Фридрих предал на своя брат Йоан, Йоркски дук, сутринта на 31 октомври 1517 г., като споменавал, че видял съня миналата нощ. Същия ден по обяд Мартин Лутер отивал към църквата във Витенберг и приковал на вратата 95 тези против ученията на папата за индулгенциите. Това е началото на публичното му дело, делото на великата Реформация през 16-то столетие. Важността на Реформацията през това столетие е неизразима.

(Ф. Г. Смит, Откровението изтъквано, с. 83-85)

Разбирането

“Н о учениците Му забрави-
ха да вземат хляб и ня-
маха със себе си в лади-
ята повече от един хляб. И Той им
заръча, казвайки: “Внимавайте,
пазете се от кваса на фарисеите
и от кваса на Ирод.” И те разиск-
ваха помежду си, казвайки: “Това
е защото нямаме хляб.” А Исус,
като разбра това, каза им: “Още
ли не разбирате, нито съзнавате?
Окаменено ли е сърцето ви? Като
имате очи, не виждате ли? И като
имате уши, не чувате ли? И не
помните ли? Когато разчупих пе-
тте хляба на петте хиляди души,
колко кошове пълни с къшеи
вдигнахте?” Казват Му: “Седем.”
И казва им: “Още ли не разбира-
те?” (Марк 8:14-21)

Намирайки се в сложни ситуа-
ции, ние копнеем за съчувствие и
разбиране от Бога, но често Гос-
под именно в това време е недо-
волен от нас. За това има причи-
на. Учениците бяха обезпокоени
от отсъствието на храна, от невъз-
можността да нахранят хората, а
Исус в това време, който знае защо,
им говореше за фарисейския квас.
Учениците никак не можеха да Го
разберат...

Това изглежда прилича на нас:
проповедникът държи проповед
на събранието в църквата, а в
това време ние размишляваме за
своите проблеми.

Учениците, мислейки за свои-
те проблеми, очакваха съчувст-
вие от Исус, а Той вместо това ги
смъмри. Исус беше прав: учени-
ците много пъти бяха свидетели
на чудесата, които Той извърши
и вярвайки в Него, те за нищо не
трябваше да се безпокоят, а да
му отдадат всичките си пробле-
ми. Затова Исус беше обезпокоен:
“Как може да живеят в такова със-
тояние? Много пъти им показвах,
че всъщност никакви проблеми не
съществуват.”

“Исус, като разбра това, каза
им: “Защо разисквате, загдето ня-
мате хляб? Още ли не разбирате,
нито съзнавате? Окаменено ли е

сърцето ви?” (Марк 8:17) “За какво
се безпокоите? Какво преживява-
те?” – мисли Исус, гледайки ни и
виждайки нашето безпокойство.
– “Нима забравихте тези чудеса,
които извърших във вашия жи-
вот?”

Сравнете сегашните си про-
блеми с тези, от които Бог отдавна
ви избави. Помнете: Бог е силен
да извърши всичко. “И каза им:
“Още ли не разбирате?”

Често хората не вярват това,
което виждат и слушат, защото ня-
мат разбиране. Разбиране – това
е способност да се превръща чу-
тата информация в облик на жи-
вота, да се направи полученото
знание ръководство за своите по-
стъпки. Информацията не прина-
ся полза, докато не стане разби-
ране и действие.

Разбиране – това е само тази
част от знанието, която е станала
облик на живота. Всички хора по-
стъпват в съответствие със своето
разбиране.

Можете всяка събота да бъде-
те на църква, постоянно да слуша-
те проповеди, може постоянно да
четете духовна литература, всеки
ден да четете Библията, но ако не
превръщате получената инфор-
мация в постъпки, ще имате мал-
ко полза от нея. У някои вярващи
в течение на много години не се
извършва никакво подобрение:
имат много информация в глава-
та, но тази информация остава на
ниво знание и не преминава в раз-
биране.

Ако слушате касети с пропо-
веди, четете духовни книги и по-
лучените знания превърнете в
постъпки – в живота ви, в дома
ви ще настъпят промени. Никой
не може да бъде повече от това,
което знае. Знаенето на истината
не ви помага. Помага ви само раз-
бирането. Ако знаете, че е необхо-
димо да си миете зъбите, а дезо-
дорантът вече е изобретен, но не
прилагате това знание в живота
– съчувствам на хората, които ще
общуват с вас.

Няма полза да слушате про-
поведи и да ходите на църква, ако
не работите над себе си, че по-
лученото знание да стане разби-
ране. Разбирането обезателно се
проявява в действие. Молитвата е
хубаво нещо, но действието е по-
добро. Никой не може да действа,
докато знанието не стане разби-
ране. Това че седите в залата през
време на проповедта, не може да
реши проблема ви.

Но ето, Исус каза: “Истина,
истина ви казвам, не може Синът
да върши от само Себе Си нищо,
освен това, което вижда да върши
Отец; понеже каквото върши Той,
подобно и Синът го върши. Защо-
то Отец обича Сина и Му показва
и от тези по-големи работи, за да
се чудете вие.” (Йоан 5:19,20)

Ако всичко, което знаем за
Исус, стане облик на нашия живот,
ние ще можем да вършим такива
дела, като Него. Когато знанието
стана разбиране, Исус започна да
върши делата, които Отец върши.

“Който обработва земята
си, ще се насити с хляб, а който
следва суетни неща, е без разум.”
(Притчи 12:11)

Трябва да “обработваме” зна-
нията, които получаваме, да об-
работваме информацията, която
постъпва в нас – тогава тя ще ни
насища. Няма да се “наситите с
хляб”, откровението на Божието
слово, ако не го “обработвате”,
размишлявате и изпълнявате. “И
Словото стана плът и пребивава-
ше между нас; и видяхме славата
Му, слава като на Единороден от
Отца, пълно с благодат и истина.”
(Йоан 1:14) Словото, което става
плът, освобождава за вас благо-
дат и истина. Всяко слово на Бога
носи благодат, но само в този слу-
чай, когато стане плът, проникне
дълбоко в сърцето ви, започне да
ръководи постъпките ви – носи
благодат и истина и дава очаква-
ния резултат.

В. Аксенов

Предвестници

И когато (Исус) седеше на Елионския хълм, учениците дойдоха при Него насаме и казаха: "Кажни ни кога ще бъде това и какъв ще бъде белегът на Твоето пришествие и за свършека..." (Матей 24:3)

Ето някои от белезите за това, които спомена Христос. "... и ще има големи трусове и на разни места глад и мор. Ще има и ужаси и големи знамения от небото... Ще станат знамения в слънцето, в луната и звездите, а по земята бедствие на народите, като ще бъдат в недоумение поради бученето на морето вълните..." (Лука 21:11, 25) Все по ярки виждаме да стават тези белези. Постоянно слушаме за суши и наводнения, за различни природни бедствия.

Програмата за околната среда на Обединените нации (UNEP) предупреди за една голяма оскъдност на вода след по-малко от 20 години. Ако сегашното развитие продължи, в 2025 г. повече от 1,8 милиарда души ще живеят в области с голяма оскъдност на вода, съобщи представителката на UNEP – Елизабет Мигонго-Бейк при представянето на доклада за глобалното състояние на околната среда (GEO – 4) в Берлин. От болести поради замърсена вода умират още сега в развиващите се страни годишно три милиона души – повечето деца под пет години.

От доклада на UNEP става видно, че в света повече от 60 процента от всички екосистеми са повредени и свръхконсумирани. Това е четвърти-

ят доклад, който третира глобалното състояние на околната среда. Докладите се публикуват в серията "Global Environment Outlook (GEO) и се появява на всеки три до пет години.

Познанията на учените по темата вода съответстват на резултатите от изследването на Съвета по световния климат, според което в света 40 процента от всички хора са засегнати от промените в натрупването на лед и сняг, промените съответно оскъдиците във водния кръговрат, както и от сушата. Съгласно GEO – 4 в 2050 г. повече от 5,1 милиарда души ще живеят в области с голяма оскъдност на вода.

Опустошителните земетресения в Япония и Нова Зеландия са донесли на застрахователната индустрия през 2011 година рекордни загуби от природни бедствия, обяви водещата презастрахователна компания Мюнх Ре (Munich Re AG), цитирана от Асошиейтед прес.

Мюнх Ре посочва в годишен доклад, че загубите, покрити от застрахователите миналата година, възлизат на общо 105 милиарда долара, превишавайки предишния рекорд от 101 милиарда долара, отчетен през 2005 година, когато загубите се задълбочиха заради урагана Катрина в Ню Орлиънс.

Икономическата цена на природните бедствия през 2011 г. е била най-високата в историята, предаде Асошиейтед прес.

Щетите и средствата за компенсирането им са възлезли на поне

В момента 1 милиард души нямат достъп до питейна вода.

Европа трябва да се подготви за периоди на серийни суши и наводнения - ефект от климатичните промени, предупреди на пресконференция в Женева полският учен Збигнев Кундежевич от Междуправителствената експертна група за промените в климата към ООН, предаде Франс прес.

Според експерта климатичните промени ще породят два големи проблема в Европа по отношение на водата - повишаване на дефицита на вода в южната част на континента и увеличаване на наводненията на други места.

380 милиарда долара, съобщи Маргарета Валстрьом, специален представител на генералния секретар на ООН за ограничаване на рисковете от природни бедствия.

Тя добави, че тази цифра е с две-трети по-висока от предишния рекорд през 2005 г., когато ураганът Катрина връхлетя южните американски щати.

Освен земетресенията, наводнения в Тайланд и други страни са причинили огромни щети.

“Бедствията стават по-чести и по-интензивни - такава е статистиката”, каза еврокомисарят Кристилина Георгиева, отговаряща за хуманитарната помощ и реакцията при кризи. В периода 1975-2009-та са се увеличили 5 пъти щетите от бедствия в Европа, съобщи Георгиева. Тя изтъкна,

че за 10 години са загинали 100 000 души и са претърпени икономически щети в размер на 150 млрд. евро.

В своя доклад на 18 октомври 2011 г. Кристилина Георгиева казва: “Повишеният брой на бедствията показва, че светът е все по-крехък. През 1975 г. са били регистрирани 78 бедствия, докато през 2010 г. те са били 385.”

Тя изнесе този доклад пред 350 международни експерти в областта на природните бедствия. Продължава в своя доклад, че до 1988 г. никога не е имало бедствие, за което застрахователите е трябвало да заплатят над 1 милиард долара.

Това е до 1988 г. Оттогава насам обаче сме видели 20 подобни събития. По нейните думи събитията в Япония са причинили смъртта на 20

000 души и са нанесли щети за 220 милиарда евро. Тя прави един анализ за периода 1999-2009 г. Оказва се, че само в Европейския съюз 80 000 граждани са загинали от природни бедствия, а на европейската икономика е нанесена щета от 100 милиарда евро. Според нейния доклад Европа е едни от най-засегнатите от природни бедствия райони по света. Като най-голямата опасност са наводненията.

В Япония дъното на морето се издига на 20 метра. От 100 години не е имало земетресение с такива мащаби.

Експерти на ООН: Светът да се готви за природни бедствия

Вълни с височина от 5 метра разрушават буните и бреговете съоръжения в Кранево. Вълни с височина от 5 метра разрушават буните и бреговете съоръжения в Кранево.

Междуправителствената група за климатичните промени към ООН (IPCC) призова днес държавите по света да се подготвят за поредица от природни бедствия.

Катаклизмите произтичат от предизвикани от човека промени в климата на планетата, предаде ДПА.

В доклада си от 592 страници експертната група констатира, че екстремните температури и горещите вълни са зачестили след 50-те години на миналия век и предупреди, че тази тенденция ще се запази.

Според IPCC продължителността и интензивността на засушаванията по всяка вероятност ще се увеличи в много райони на света, включително Средиземноморието, Централна Америка и южната част на Африка.

Паралелно има голям шанс за по-чести проливни дъждове през този век, като вероятността от подобен сценарий за източна Африка е между 90 и 100 процента.

Макар да не се очаква броят на тропическите циклони да нарасне, тяхната скорост ще се увеличи, предупреждават учените от IPCC.

VESTI.bg 29.03.2012

В статия, публикувана в официалния сайт „Кубадебате“, 85-годишният Фидел Кастро пише: „Светът неизбежно върви към пропастта, защото за сериозни проблеми като измененията в климата и опасността от ядрена война няма решения.“ (Vesti.bg 6.1.2012)

О, нервите ми

Намерена е гробната могила на пророк Йона

7.02.2012 (inn) – Израелската служба по старините откри върху “Йоновия хълм” в пристанищния град Ашдод крепост от времето на пророк Йона. Съгласно юдейските, както и мюсюлманските предания, на хълма е погребан библейския пророк Йона. Разкопките доказват, че хълмът е бил населен по времето на пророк Йона.

Бяха изровени широки един метър зидове, които са от 8 век пр. Хр. Тези зидове са били основите на голяма сграда през епохата на първия храм в Ерусалим, когато Йона се е подвизавал. Съгласно Библията пророкът е бил погълнат от една риба, след като е отказал да отиде в Ниневия (Йона 1:2).

Още през шестдесетте години археологът Маген Броши в Ашдод намери на мястото на днешния фар при разкопки останки от стени от периода

на първия храм и времето на персийското завладяване на Святата земя. Хълмът със своите 50 метра над морското равнище е най-високото възвишение при Ашдод и предлага един стратегически изглед към морето и към околността.

Археологът Са'ар Ганор предлага две теории за това кой би могъл да е завладял намерената крепост. От една страна, може да са били асирийците (днешен Ирак), или пък цар Йосия, владетел на Юдея, който завладял части от асирийската област през време на желязната епоха в 7 век пр. Хр. и контролирал Ашдод-Ям.

Съгласно мюсюлмански разкази хълмът бил осветен като “Наби Йона”, защото там бил погребан Йона. Новите разкопки потвърждават това мюсюлманско предание.

Намерени древни фрагменти с откъси от Новия завет

Далас/ Марбург (idea) – Евангелието от Марк възможно да е написано от съвременник на Исус. Това предполага американският изследовател на ръкописи Daniel B. Wallace (Далас/Тексас).

Според негови данни той е открил седем фрагмента с откъси от Новия завет, от които шест произхождат от второто столетие и един от първото. При това се касае за откъс от евангелието на Марк. Това датироване не е потвърдено като сигурно от един споменат от Wallace неназован експерт по ръкописи. Wallace съобщи, че следващата година ще публикува детайли относно мястото на находката, датироването и съдържанието. Досега най-старите копия от Евангелие на Марк са от началото на третото столетие. Експертите са единодушни, че едно потвърждение на предположението на Wallaces ще доведе до едно виждане относно произхода

на евангелията. Първо, ще се установи колко добре се съгласуват по-късните ръкописи с първоначалната редакция, и друго, това би било едно указание за това, че съставителят на евангелието по време е бил много близо до докладите относно живота, смъртта и възкресението на Исус Христос. Според данните на германския ориенталист Мартин Хайде, който преподава като частен доцент в университета в Марбург, Wallace е един световно признат и достоен за доверие учен. При изследването изобщо е обичайно, своевременно да се привличе вниманието върху важни открития и да се съобщят първите преценки на специалистите, за да се документират обширно по-късно. За Хайде, който работи и по изследване на новозаветните текстове, би било сензация, ако Wallace е прав. Впрочем ще се очаква бъдещата му публикация.

Британски атеист признал, че не може да докаже, че няма Бог

Известният войнстващ атеист професор Ричард Докинз, призна че, като агностик, той всъщност не може да докаже, че Бог не съществува. За това пише британското издание *Дейли мейл*.

Такова признание направил яростният поборник на Дарвиновата еволюция, написал книгата “Бог като илюзия”. Това той заявил в хода на оживена дискусия за произхода на Вселената с кентърберийския архиепископ Роуено Уилямсон. Проф. Докинз, бивш професор в Оксфордския университет, се явява поклонник на Чарлз Дарвин. При това, обсъждайки “природата на човека и въпроса за крайния произход”, проф. Докинз признал, че бил

повече агностик (незнаещ), отколкото атеист.

От своя страна архиепископът на Кентърбери казал: “В първата книга на Библията основната информация е, че Вселената зависи от Бог. Човечеството има много важна роля в това.”

Но проф. Докинз отговорил, че бил объркан от толкова сложно богословие, считайки, че Адам и Ева никога не са съществували.

Това признание на проф. Докинз прозвучало, след като по време на радио обсъждане обвини християните, че не разбират Библията. Изразявайки своето разочарование, той прибегнал до показателната фраза: О, Боже!”

„Сърцето ни гори за повече“ - заяви Николас Шнайдер (вляво), председател на съвета на евангелските църкви в Германия, след разговора си с папа Бенедикт XVI в Ерфуртския августински манастир. Тогава за първи път в историята католически върховен пастир посети Лутерово място и втори път епископът на Рим отпразнува църковна служба с евангелски християни

Католиците считат евангелистите като съюзници

Журналистът Гернот Фациус наблюдава едно голямо единодушие по етичните въпроси.

Бон (idea) – Комплексността на протестантизма утежнява екуменския разговор. Това наблюдава бившият заместник главен редактор на германския ежедневник *Ди велт*, Гернот Фациус (Бон).

Евангелисти и харизматици, които държат твърдо на неограничения авторитет на Библията в много неща се съгласуват с етичните позиции на католическата църква, докато теологичните проблеми между католическата и евангелските църкви в страната значително били разчистени. Например протестантите похвалиха папата за неговите предупреждения срещу една „диктатура на релативизма“. Голямо единодушие съществува преди всичко по етичните въпроси – при защитата на човешкия живот, при уважаването на семейството и при изследването на стволовите клетки. Както католиците виждали евангелистите, те са в нарушение спрямо библейски принципи, когато протестантските църкви отворят техните енорийски църкви за еднopolово партньорство и дават своето благословение на хомо-двойки. Последствието е, че католическата църква не счита повече евангелистите за досадни еретици, но като съюзници. „Тук се изгражда един вътрешно-про-

тестантски проблем за екуменизма, за който католическият партньор в разговорите не може да остане равнодушен. Той би желал християнските деноминации да говорят по етичните въпроси с един глас“ – казва Фациус в уводна статия в интернет „Велт онлайн“ (24 февр. 2012)

При теологични въпроси евангелските федерални църкви и католическата църква далеч се съгласуват, пише Фациус, позовавайки се на екуменския пълномощник на католическата германска епископална конференция, епископ Герхард Лудвиг Мюлер (Регенсбург). Според него католиците не считат повече Мартин Лутер за еретик и рушител на църковното единство, но като „учител за всички християни“ и „баща във вярата“. От своя страна протестантите били бракували като теологични заблуди думата за папата като „антихрист“, както и осъждането на святата меса като „проклето идолопоклонство“. С това екуменският разговор основно се е променил, както установи неотдавна председателят на папския съвет за единство на християните кардиналът на курията Курт Кох (Рим). Докато по-рано лозунгът беше: „Вярата разделя – да действваме обединено“, днес той е обърнат. (Idea)

В космоса ляха, Бога не видяха?

200 години назад, в навечерието на раждането на Исус, едни от първите, които отидоха да Му се поклонят, бяха звездобройците, астрономите на онова време. В наши дни има хора, още по-близки до звездите (в прекия смисъл) – космонавтите. Те пребиваваха в небесната атмосфера, стъпиха на повърхността на Луната и дълго време се считаше, че именно тези герои, които “в космоса ляха, Бога не видяха”, би трябвало да бъдат яростни противници на религията. Но не е така! Както се оказа, много от тях недвусмислено заявяват своята вяра в Бога.

Два пъти героят на Съветския съюз, летецът-космонавт **Георгий Гречко**:

“Защо вярвам? Затова защото през време на войната, даже не на фронта, а в тила или в окупацията, както се случи с мен – друга надежда у човека няма, освен тази в Бога. Мога да ви кажа, че тогава практически всички бяха вярващи. И аз, момче, вярвах...”

Вярвам, че съм роден да стана космонавт. И когато от глупост извърших нещо, за да се отклоня от този път, подозирам, че моят ангел-хранител по най-невероятен начин ме връщаше на моя път.”

Два пъти героят на Съветския съюз, летецът-космонавт **Алексей Архипович Леонов**:

“Без вяра в нашата работа е трудно, почти невъзможно. Космонавтът, отправяйки се в орбита, трябва да знае, че всичко ще е наред. Ето, сега може да получи благословение от свещеника, да ходи на църква, както и правят мнозина... Когато ние, космонавти, астронавти, се съберем заедно, не се делим един друг на “бели” и “цветни”, руснаци, американци, европейци. Ние всички – деца на Земята, сме Божии деца. Без полетите би ни било по-сложно да разберем тази проста истина.”

По думите на Алексей Леонов, не е бил атеист и другият герой на Съветския съюз, първият човек полетял в космоса, **Юрий Гагарин**:

“Споменава се такъв случай. На един от приемите в Георгиевската зала, посветен на полета на Гагарин, Хрущов попитал Юри не е ли видял в космоса Бога. Тогава, забелязвайки, че Хрущов говори шеговито, получил и отговора: “Видях”. Хрущов станал сериозен и казал: “На никого не казвай за това.” Аз добре знам, и мога да го потвърдя, че Юри никога не е бил глупав атеист. Нали той е бил кръстен (точно както и аз), но при тогавашния всеобхватен контрол от страна на Партията, да се вярва открито беше почти невъзможно. И все пак у много от нас имаше достатъчно ум и душа, за да чувстваме, че “там” има нещо.”

Два пъти героят на Съветския съюз, летецът – космонавт **Алексей Александрович Губарев**:

„Аз всякога съм вярвал в Бога и всякога Той е бил в душата ми. При мен на орбита нямаше нощ, когато преди да заспя да не съм споменавал Бога и да не съм просил да ме посети. И аз всякога бях готов да застана пред Него.“

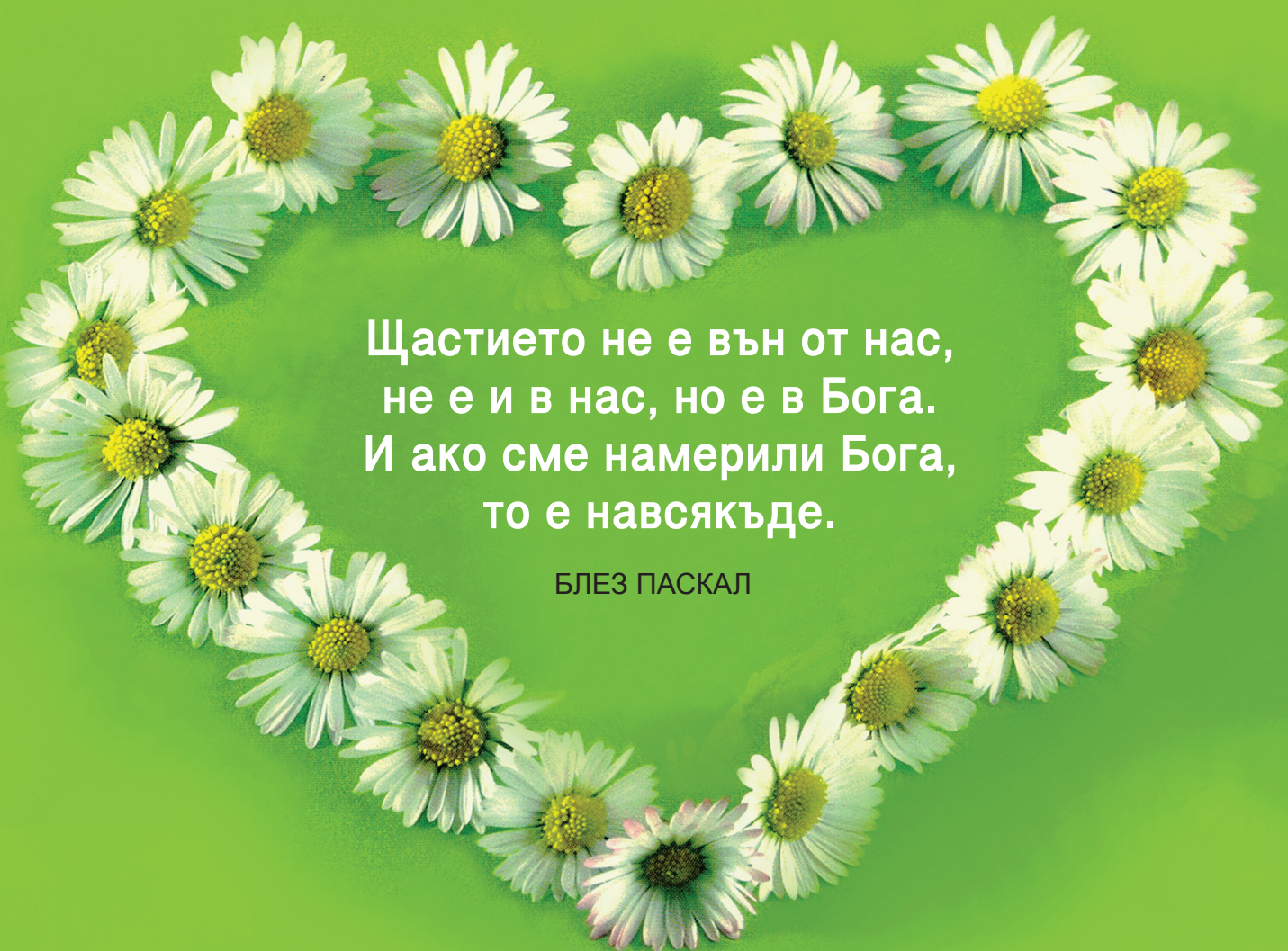

Франк Борман, командир на пилотирувания космически кораб “Аполо – 8”, който първи достави хора на Луната, в едно от своите обръщения през време на полета каза, че имат послание до всички жители на Земята. След това всеки член на екипажа прочете откъс от първа глава на книгата Битие (първата книга на Библията), а Борман, завършвайки сеанса, произнесе:

“От името на екипажа ние завършваме предаването, пожелавайки спокойна нощ, успех, щастливо Рождество и Господ да благослови всички вас там, на прекрасната Земя!”

(По материали на www.uspokoitelb.livejournal.com)

Щастието не е вън от нас,
не е и в нас, но е в Бога.
И ако сме намерили Бога,
то е навсякъде.

БЛЕЗ ПАСКАЛ